

شەھەزادەمۇرا
باپى

محسن عبدالرحمن

شہ مہ نندہ فرا باپسی

چیرۆك

- شه مه نده فرا بايي.
- محسن عبدالرحمن
- چيروك.
- دههينانا هونه ري: حه سه ن عومه ر.
- چاپا ئيكي. 2019
- چاپاخانا رۆژهه لات/ هه ولير هه ريما كوردستاني.
- ژمارا سپاردني:

هه موو ماف دپاراستينه ©

تەف زنجیره

ئارمانج ژى پاراستن و بەلگە کرنا ئەوان گوننە ه و
زیدەگافیین مەزنیین بدژ مافیین مروقی کو
شوونکەفتییین ئاشتیخوازین ئیزیدی ل شنگالی ل 3
ی تەباخا 2014 ل سەر دەستین تیرۆریستین
ریکخستیا دەولەتا ئیسلامی ل عیراق و شامی
(داعش) تووش بووینی، ئەوژی ب ریکا پاراستن و
ریزبەندییەکا دروستا وان روودانیین خویناوی یین
رووداین، هەرەسان بنەجەکرنا ئاخافتنیین واقعی
یین دیدەقانیین زیندییین کو دگەل وان روودانان ژیاين
و ئەو بخۆژی بوونە قوربانیین وان کارین نامرۆقانه
یین داعش ژ : هەتکەرن و کوشتن و ویرانکرنی.

ئەڧ بەلگەكرنە ئىكجار يە گرنگە، گرنگيا وى
ژى پاراستنا گروڧە و زانىارىاندایە، ژبو ڧتيللا
روودانان و بەردەواميا وى د بىردانكا مروڧايەتیی و
وژدانى ئىزىدىاندا بمىنت يە ھەل، ھەرەسا
ئەگەرەكە بو روونكرنا وینەيان ژبو بەرەبابین بەین،
يان ب دەربرینەكا دى نەخشەرىكا دروستا دىروكا
ئایینی ئىزىدىايە و تەرزى تەپەسەركرنا وان ب رىكا
فرمانین (جینوساید) زورداریی یین كو بەرى نھو ب
سەرى وان ھاتین و ئەڧەژى ئەنجاما وئیە يا كو
نۆكە دووبارە دبتەڧە.

مە ب ڧەر زانى زنجیرەكا وەشانین جودا جودا
دەربىخین، و رومانین تۆماركرى و بەلگەیی و

دیکيومينتاری و دیرۆکی و سینهمایی، چیرۆک،
تیکستین شیعری، ههوهسان نامه و فهکۆلینین
زانستی، زیدهباری پهرتوکین دوکیومينتاری یین پر
بها، دگهل وان فهکۆلینین یاسایی یین بهحسی وان
روودانان دکهن، ئەفه ههموو ژبو بهردهستکرنا وان
دهردهسهریایه یین کو ب سهری ئیزیدیان هاتین، ژ
مالویرانی و بنبرکرنا نفشی و ئایینی ل سهردهستن
قی ریکخراوا تیروریستی، یین کو دگههنه
کۆمکوژیی (جینۆساید) ل گۆر پیقهری سهرهکی یی
دادگهها تاوانین نیقدهولهتی ل رۆما .

دی ل گهل نموونین ئەدهبی مروڤایهتی یین بلند و
فهکۆلینین زانستی و بابهتیانهیین رهسهن و

په رتوكيڻ هه ژى يڼ كو دهينه هه ژمارتن وهك
ديده قانيڼ ديروكي ل سر وان تاوانيڼ كو ب
دهستيڼ چه په ل يڼ چه ته يڼ داعش بدرى ئيزيديان
ئه نجامداين .

خپرى بوژانى

چيروڪ مه نجه له كا شيري تاشوي يه ،
ب كه فچكه كي هيقيني راستي د مه هينم .

داوی بشکورین

ل سەر که قری شاریایی به ره‌ف بنا را چیا یی ژیری
(رۆژ) * ویی سهری خو بادا، ره‌شهیی چه کدارین
که هی هیقییه ک ب ژیانی د دهروونی دا فه ژاند، لی
گۆشتی تهری دناق پیستی نازکی تیروژکی
سووتینه‌رین خزیرانا دهشتا شنگالی هسککرییه،
برازتییه. لهیلانا شارییه و فریشتایه ک نابیتته
گۆریی ئاگرو هین و ناشتی به، گه‌لی و دولین
چه‌ندین رۆژه سروودا مرنی فه‌دگیرن، نه ئه‌سمانی ژ

---

* (رۆژ) نهو زارویی بی خودان یی ل جیا یی شنگالی هاتیه دیتن، ژ بی خوارن و
فه‌خوارنی پشتی چند رۆژان ل که مپا نه‌ورۆز ل رۆژناقیی کوردستانی گیانی خو
ژده‌ستدا، بوویه هیمایا نه‌نفالا شنگالی.
رۆژنامه‌یا نه‌فرۆ - 1497

دلوقانیی دگری و نه تهنوورا زهمیئی ژ سته م و
زوریی د زیت، نه زهردهشت کال بانگههددییریت و
نه بابهکی خوره می بهرسینگی ره شه کیین ره شه
خهلیفه ی دگریت.

ل سهر که قنه دیواری بگردانکی ره شه یین هزاران
سوارین مه لازگهردی ب پینگاقین پیخاس ل شوین
پین شه بهنگی به هزادانی خوراسانی به ره ق توخیبی
رومی به رزه بوون، پشتی وندابوونی د تونیا
میژوویی دا نقستن، ل سهر شهینا هه سپین خو
هشیاردبن، خوینا خو ب کودی فهقی و دهرویشان
بو قه ککهر و گو تاربیژان دبه خشن، ل بهر پرا چینودی

و ئاوازیڻ بلورا فریاد رەسی داوھتی دکەن، برینیڻ
خۆ دئالیسن.

تیک و دەرزیڻ شوورها مەلازگەردی* ب
دەنگەاتن و ئەو ب بیدەنگیی شیوھکی دی
بەرزەبوونی بوو، مرنی باژیر پرکر و تاریی پیچا و
هەناسەیا بازین چیا د سەقايەك سوفیانه دا
سەمایەك ئارام دکرن، دگەلدا هەمی تیک و دەرزان
دەنگەدانا هیرشا بازان ل سەر دەروازەیا پیلائی
قەدگیڕان، دا ل دووراتیا چەند پینگاقان میژوویا
بەرزەبوونی دوبارە ببیتەقە، شیرکویی ئەیوبی ل

---

* (شەری مەلازگەردی - 1071 - ب سەرکردایەتیا نەرسەلان ئەلب یی
سەلجوقی بوو، لی پتر شەرکەر و سواران کوردبوون. ئەق شەرە بەری بناغەیی
بەلاقبوونا نفشی ترکا بوو ل کوردستانی).

هاندهران بمریته‌قه، وندابوونا ته مه‌یدانا
مه‌لازگه‌ردی داگیرکریه، هه‌ناسه‌یا ته جککریه، د
گافه‌کی دا ته هزرده‌کر شی‌رکوی“ و ل سینایی مهن و
سه‌لوا ل شوینا میسای دی ل ته و بازین چیا
باریت، که‌میقانی و پشتی گازی (رۆژو کوری من
سواربه، چ چیا“ نه‌جودی، نه‌شنگال ... ژئه‌نفالی
قورتالبوون ئه‌قرۆ نینه).

ب دلوقانیا یه‌زدانی ل سه‌ر لنگان په‌یا بییه‌قه،
کاروانی هه‌ر و هه‌ر ب هیقییا خودی قه‌هاژویه‌قه.
قی جاری نه‌تو میسای و نه‌یی مهن و سه‌لوایی ل
ته دبارینیه‌قه یه‌زدانه، نه‌نوخی و نه‌ژ جوتان ته
کاروان بارکریه“ یا ل پشتا ته هه‌مبانا نوکانه! رۆژو

ل سەر چیایی شەنگالی ژ توفانا فەلەکی
قەرەستە قە...

فەلەکا هەر جارە و ل داوییا شانۆگەر یا تراژیدی، ل
گوژیە کا تاری مینا پیرە قەحبە یا ل سەردەستی
سەرسەریبەکی پاکیزە یا ل سنیلەیی ژ خشیمی
ژ دەستدای، دخریقین دچی و نە ژیی بوری
قەدگەریت و نە شیرکویی ئەیوبی و نە مەلازگەرد و
چالدیران دوبارە دبنە قە.

دەستین ل فەرمانرەوایی ترازی بەختە وەریی، کلیلین
دەرگەهی پیلایی فەلەکی دودل و هژھژو کبن، ئەو
رێقینگین بازاری بنیدۆزان“ نە زێرینگرانن !

ژبو بههشته کا نه دیتی، ژ لاندکی تا گوری ته ژیان
کره دوزهه، ل دهرازینکا قیامه تی سه بایایین گولاله
(جهله ولا)، سه رسپیاتیی بو پاکیزه یین گهرمیان،
شنگالی دکهن.

ل شهنگالی قیرییا خه ونا زارو کینی، مرنا ئومیدا
سنیله یی، ل بازاری که نیزه و خه سانیدیان میاتی و
بیردانکا خو بو هر ریوار و ریقینگه کی رادیخی.
شاسواری فهله کی ل چوونی زارو ژ سمیلین ته
دکه فن، ژ دههمه نین ته درشن، داوی خاتر ژ
مروقینی “میرینییا پاشخستی” ژ کولین جهرگی
شیرکویی، گولالیین زهریین نه هاوهند و گولاله و
گولیین دهشتا شهنگالی بخوازن.

رۆژویی چاقین وهستیایی فه کرن، نه ئاڤا ژیانێ و نه
نانێ مانێ مفا مانه، بشگۆژهك كفاشتیه، دل و
هه ناسه وهستیاینه، جهرگ و ههناڤ هسكبووینه، ب
دیتنا مرۆڤان لیقین ژ شیراڤا ژیانێ كفاشتی
بشگورین، رۆژو ل رۆژا ل ئاڤابوونی دنیڤی،
ههقیدكر قی جاری ژی ب ئاڤابوونا رۆژا ههقیین
وی“ رۆژا ژیانێ ل چیا یی ئه و پاراستی بههلیت...،
داوی بشگورینا پیته ل سه ر لیقین هسك و
قه شاقکی نیگار بوو، رۆژو تا ئه نفا له كا دی خهون
خۆش .

وینہیی جانگوریی

پیشہ‌نگین ہہرہ‌بوشیا ژ ئالیی دہشتی ل بنارا
چیاپی شنگالی دیاربوون، و ئہوی بہرہ‌ف ئہورین
ٹافز سہری خو بلندکر! رہشیشکا بارانی ل سہر
دیمی نہہہ‌لچوونین گیانی میاندن و نہ‌بیزاریا
چاہہ‌ریبوونی شلکر و نہ‌ئی‌توونا ہہستان ئارامکر، ژ
پہرؤشیی، خہموکیی... دہست ب سہمازہنا**
پیشوازیی کر، ہہرہ‌بوشی چہند نیژیک دبوو، ئہو
لدور خوپی دزقری، لدویف باوہرا کہقنار بووکا
چیا سی جاران بلندکرن (ہزرا چاک، پھیقا خوش،
کاری باش) بہری فہگہ‌رینن بزdana ہہروہہر یا

**سہمایا دہرویشانہ

دایکا پیروژ، ب ئالایا رهنگین نخافتن، ل سهر ریتما
مانه فیستا دهر بازبونی ژ پرا جینودی و گازیکرنا
وی بناقی دایکی وهک دانپیدان ب ملکه تیا دایکی
بو مروقی بکیمی ل روژا داویی سه ما دکر، ب
خواندنا پهیقین خاترخواستنی خوشتقی قهره قین،
لژیرو خولی سیها وی ب په ناگه هی دلداران
دنیا سیت روونشت و ده ستدا خامه ی:

د کیلگه ها همبزه رهدینا خو دا فه توا و شو قه یین
بنه قشی دده ی، دنا قدا ته لیین په ککه فتنی ب ریز
قه دده ی، کودی رهیان و مالدوخینا حوریان و
خه ونین مینریژگری چاقنقاندی قه دکه ی، خه ملا
بهارا سروودان د سره زقستانا گوتارا ته یا به هی دا

گه زتم، ما ل سپیډه هیا هه ر جه ژنه کی ب بوخچه یا
خه مان و خرشه رستکا سالانقه ته نگه زار ل بهر ده ری
ویرانیا ته دا که هی راوه ستم!؟

ئی کانه مه و بو هه میان برا، بی دوستم و دوستی
خرا، دوستا من یا ئی کانه شه رقانه ک بوو، چه کی
وی کامیره ل ملی بوو، ل چیا و دهشتین وه لاتی
روژی“ ل شوونا راقه کرنی“ که هی کرن وی کاربوو، ل
پیش داپوشینا دیتنی وی روهن کرنا بینا هی
په یامبوو“ ل هه مبه ر به ند کرنا له شان وی نازاد کرنا
هزری نارمانج بوو، ب گه هاندنا په یامه کی ژ
کوشتارین دوهی، تاوانین ئه قرۆ، هیقیین سوبه هی،
بو فیستقالا نیفده وله تی یا وینه یین فوتوگرافی دقا

و لبه ربوو“ شهرقانا چه کي وي کاميره وينه يي سالي
دقيا، ل (گولاله) غه زايه ک بوري د غه زايه ک
هه نوکهي دا وينه دکر و هوشداری ژ شهرمزاري
غه زايه ک بريقه يه توماردکر.

نارمانج نيشانکر، زووم راستفه کر، بچاقی به له ک و
زه ره بينا کاميره يي ستيرک ل ره شه هزرا ويړانکه ر
گرت، وينه يي سالي بو فيستقالي / کوله قاني
باوهرداران ل هه راجخانه يي شازاده يا گاوران پشتي ژ
مروقينيي رويسکري، بناقي خودايي دلوقاني و
يه کسانيي ئينا بهر سه ريکزيده کرنی... / و ته کشن.
باگه هلديرا.. گه لو“ سه بايا ناسنامه و ژماره و
روومه ت... نينن، نه قيين من، ئه ي کوله يين

حەزان، كۆلەبن يان كۆلەيى بىكەن و لاپەرەين
مىژوويى ب تىين شيران وەرگىرن و ل بايى بەزى ب
كوشتن، گاوركەن، تالانكەن و سەبىكەرنى لژىر
تيشكا رۆژى رابەيلن سىتاقكا خۆدى/ ئىسلامى و
كومۇنىست، نەتەووخواز و ھۆزەكى/ ھەموو براين
ئىسفينە، ل وارى پىرۆزىان جلك نە ژ بەر و نە ژ
پشت بەلكو ژ بەرىك و پىسىران ددرپاينە!

سپىكەرن سىقا باخچى خۆدى باوەرپىيەك رھا و
خۆرستى “ روندكىن دزىن سویر و دبارن تال
پىنەقىت، دەستنىژ بۆ خۆ تاقىلكەرنى ژ
دلپىقەبوونى، خۆ رووتكەن ژ دلوقانىى، سەرىن وان
يىن ژ دەبەنگىى ھەمەر ژانەك گەردوونى ئىنا

ژيانی، قیریا پرس و هزر“ رهنی و رهیان ل
 توبوگرافیا پیروزیان تیخستن و ژان ئینانه کامیرهیی،
 وینهیی رهنی هه قبالدان“ ژ کامیرهیی سور رژیان!
 کامیره گه رمبوو“ شاریا، لبر پین کامیره قانی
 ره شه هه لامهت و سیتافکین سه بایایین نه نفالان
 ژهه قدزان، وینه ل سهر تیکبوونه ته خه. ههر
 وینه یه هوقاتی ژ تاوانا ئیکی کوییه که، قیریا ژ
 برسی“ لاقهیی ژ ترسی، ره زیله هاوارا سه بییه کی
 ب نه رناقئ مروئینی قه دهه لاویست / د زله ها بانو
 بورانی**ش ل سهر ره شه رووی کوله قانی قیریا ههر
 سه بییه کی دهنگفه دا / و نه کشن.

**کچا (یه زدگرد) داوی که بخره وی ساسانیان یه

نه فره تان ب سهر نفرينان دا گرت و خوہزا پرکر، ژ
سواری حیشتري تا یی هه مه ری ئە نفالچییان گوہین
خو گرتن، وینه یی سالی نه گریا بورانا که یخسره ویه،
نرینا شه پالا چیا یه، ب ئە نفالچییان قه په قی و
ئە کشن.

داوی وینه ژ کامیره یی زایی، وینه یه که نه ژ شینی
و دلسوژیا ئادارا حه له بچه، به لکو وینه یه که ژ
که سکه سورا شانازیا کوبانی یه.

ئە ی فریشتای پهمبه ر ل سهر چیان د شکه فتانقه
دهیی و پاریزه ریا ئە سمانی ب بژاره یان دبه خشی،
قی جاری ب مزگینیا سهر که فتنی ل مشتته نووری
بی سرۆش و په یام و په رچوو په یاببه، وهره، وهره،

بهس تو وهره، بیخاس و هییدی پیّ خو ل باژیړی
کاکلکری، نهرم ل ئهردی جانگوریان دانه و ههما
وهره، کا.. بهس تو وهره، ل شوونا سرؤش و
پهيامیّ گوڤهندا ئاریانی سهرجه مگرتی تو بنی
بگره و ل دورا مشته نووری گهرمیّ ل دلیّ
شهرقانان، ههداریّ ل دلین دایکان ببارینه، و
خوپه ریسییّ ژ سهریّ ریبه ران ههما قیّ جاریّ لدور
میّزا دانوستاندنیّ بدهرینه، ئەم ملله ته کین تا
جانگورییّن وی هاتینه ئەنفالکرن، زهریین وی
حورینه و ژ گولبانویا تهخت و تانجا ئه رده شیړی
ساسان تا نیرگزا شهنگالیّ هاتینه سه بیکرن و هییش
ریبه ریین وی ریکنه که فتینه و د ناقبه را وان دا

فرههيا بانى ميڙي ڙ مهودايي رڙيا كادزان دوورتره
و فرههتره“ نى.. زيني يهدهكي پترولي نهيي روندك
و خه مان مايه دا هناردهبكهت، ڙ سكري ياجوج و
ماجوجان تا دهريا تاريستانان ***ه، مواهدن بو
حوريان شهري دكهن و ل واري حوريان“ حوري ب
خو شهرقانن.

داوى ويههيي دوستا وي بو فيستقلا سالي، ويهه
شهپالا وي ب خو بوو، دهمي بو داوى جار خاك
ماجيكري، بشكورين و نهى رهقيب ل سهر ليقان
دهنگفه ددا و ههڙيانا ٽالايي د چاقان دا رهنگفه ددا

***نهره بان دگوتنه(نوقيانوسى ته تالانتس) رڙڙنامه يا وار- 1311-

و لپشت مشتە نووری ئەلندەك نوو دەهەلات و
ژینددا.

بیدەنگیەك پیروژ، هەدارەك یەزدانی سروشت
داپۆشی، تا خواندنا چووچكان، بیدەنگیا داروبەران
سروودا ب خوۆشی هاتنەك شاهانە ل میهقانی بوو،
خۆ نیژیكر و دەستی خوۆل سەر روژا ئالایی دانا،
مستەك ئاخى كووور بیهنكر و ل كامیرهیا ب
كیلىی قە هەلاویستی تەماشەكر، كامیره ژ کیلیا
جانگوریی قەكر، د زەرەبینی را ل بنارا چیاىی نیرى
و بشگوری.

نامه يهك بو باي!

بابی منہ، بابی تہیہ، بابی وییہ... کاردوخییہ،
میتانییہ، میدیہ... ہیماہ، چہقہنگہ، کہس نینہ
و ژ چ نینہ...

بابی من ژ بہریا توفانی ل ژیانہ

بابی من ژ بہریا نہ مرودی موسلمانہ

بابی من باخچہییئ ہہ لاویستی و مہنجہ نیق
داهینانہ

بابی من خودانی کۆچک و دیوان و میہقانانہ

میہقانین بابی من چارن و ئەزی ژبیرکری یی
پینجی

قەحەویاییڭن بابى من شەشن و ئەز ونداكرى بى
هەفتى

مىھقانين بابى من ژ پراسيا خۆدى، ميژوويى
پەترومەكرينه، موخلاجيىن بەرهاقيتينه،
تالانچينه...

ل مالى“ سەرى ديوانى مىھقانين بابى من
داگيركەرن“ قەككەرن ب ريژ هەشتن و ل دەرازينكى
ل سەر چارلەپكان ئەز بى نەھى سەيى وان“
زيرەقانى ئەمين... مىھقانين بابى من دخون و ئەز
سمبىلا پاكردكەم و زاروكين من برك دەينى!

بابى من ژ رەقشتا پاكا زەردەشتە، ژ بىرتيژيا
هيژنى داھينەرە بى دەستى دا ئاگر و مەنجەنيق..

و لبر دهستی قرال و پەندقان د کرنۆش..بابی من
زیرینگری تاجان بوویە و ئەز پنیدۆزی شەکان.

قولونگین کۆچبەر ریکا کادزا بەرزەکر و بابی من
شاهینە که ل بلندیا دژیا و ئەز نەعامەکم با ل
پاشییا من ددەت و سەری من د کویفکی را،
میەقانیین بابی من سەپانیین دوهی، سەرورەیین
ئەقرو، خویری و بەرخۆر و مشەخۆریین چەرخ و
دەمانە و بی لیدانا شەکال و شەکان ناقەشەن.

کۆریین دیهله باین لگەل ئەلندی ئاقزبووین و لبر
دیواریین کافلین پەرستگەهین ژبیرکی ترکین، مینا
کۆلی ژ هناقین بیهنبرساتیا بیابانی دبهشن، ژ
چەرگی خیزی و خویساری مینا کلکدارەك ژ بیاقی

خۆ دەرکه تی ب لهزاتیا تیشکین روژی د وەشن،
عیله که ژ فەلیته و سه علوکان لپیش خۆ رووباره کی
ژ زهریین گولاله“ دیرسم، زارۆیین سیواس... ب
قامچیا ئەسمانی دهاژۆن و ب ئەرزانی ل بازاری
خۆدایین دهشته کی دفروشن و بین ماین دکه نه
دیاری“ زکات، دکه نه سه دهقه دا بی ل پرا جینۆدی
ب سواری ب خشن.

میهقانی ب ابی من پیرته قنکین ئاقزن، د هه پریا
ههزان دگه قزن.. ئاشۆپه رستن، شاعرن هه ز په رستن،
دهربه ندین ژیان و فه ژاندنی د به ستن...، جوکین
خویسارگرتی گه نی و ژیاننی کرمی دکهن و ل
سه کویین کوله تی ب شانازیقه شعران ب بای و

خاچدانا بابیؑ من دبیژن، مهی یا نه زانینیؑ ب
 سهردادکهن، نوشدکهن و ل مهیدانیؑ که نیزه یان
 میړانییا خوؑ تاقیدکهن، ل پشت دیوارین مه یخانان
 تالانچییان د سندرویکیؑ گیره گرتی دا
 مکیاژدکهن، ئه ویؑ ژ نه داری و دلره قییؑ دگهل
 مشک و کیژان ژ سولینیؑ باژیرقانیؑ هاتین، کرمیؑ
 رویسن، تازیؑن هر و هر دبرسینه... لگهل بابیؑ
 سه موم دهیؑن و ل گهل بابهل یسکیؑن بیایانیؑ دچن.
 بابیؑ من بوؑ سولتانی به ربه سته که، شووره که ژ
 گوشت و خوینیؑ، پیشه کاریؑ بلیمه ته، نه نه مرود
 بیی وی خوؑدان مه نجه نیقه و نه نوح بیی وی خوؑدان

گەمییە.. بابی من پیشەکارە بابی من راویژکارە..
و ئەز ھەما چننە.

کۆری من ژ تەنی یا بندەستی و تۆزا داگیرکرنی ب
کەقیین ئاگری خو شووشت و تافیلکر، سەرھلدا و
بانگھلدیڤا: ئەگەر شاھینەك نەبم ل بلندیا بفرم،
نەعامەك با ل پاشییا من بدەت و سەری من د
کویفکی را نام.

جانگوری

ٲو خه لکه کن ره ها باوهری ٲینایه و مه پشته قانی
کریه.

ٲو خه لکه کن بندهستیا ژ ٲهسمانی نه دادای
ره تگریه و مه هاریکاری کریه.

ٲو خه لکه کن ژ نانی گهرم و نقینا نهرم هاقیبوونه
و مه پالپشتی کریه.

ٲو خه لکه کن ٲالا و پیچه و پهردین ژ ره شاتیا کلی
هاقیٲینه و مه پهسه ندگریه.

ٲو خه لکه کن ل سهر ٲه مه کداریا دهرویشانه
یاخیبوونه و مه هاندانه.

ئەو خەلكەكن دەستبەردای سىقاندین دەرەوا
برایینی بوونە و مە پالداینە.

ئەو خەلكەكن بەهەشتا خەونان چولكرینه و مە
واری كوبانی پیرۆزكرینه.

ئەو خەلكەكن نەسیقا گۆنەهی لەقدانە و نەتایەتا
ژبەرکریا توبی ژبەرکرینه.

ئەو خەلكەكن نە وەكو خەندقیی ب بلنكرنا دەستان
خۆ ب بای قە گرتینه، بەلكو ب هلدانا باسكان
سواربوون ل بای و لگەل بای بلندبوونە، بلندبوون
بەرەق ستیرین چەند تارىستان تیرتردبیت، ئەو
گەشتردبن، شەیدا دلدار و شەیدا ستیر و روژی یە،
ژیھەل دنیری و گەرما روژا ئالایی تیھنددا و كونیلە

ب بارکەییڻ وزەیی خۆراکدا، دەنگقەدانا بالۆرەییڻ
سروودین زەردەشتی د لالەش و پەرستگەهیڻ
دیرینقە زاخدا، گلێزانکیڻ کەریڻ وی قەدکرن...،
دبوو شاهینەک و ل بلندیا چیا شاپەرین خۆ قەدکرن
بو نیچیرا قەلەرەشکان ژووردا بەرەق دەشتی خۆ
بەرددا...

شەیدا نە ژ چ ھۆز و ئوجاخانە، نە ژ چ پارت و
دەقەرانە...، شەیدا ژ خواندنگەھا خورەمی و
نورسی یە، شەیدا بو ھەر دندکە کا ئاخا وەلاتی
رۆژی جانگوری یە، شەیدا ب تەنا سەری خۆ
دۆزەکە، کا چاوا باوەردارەک پیگیر نەقیت ب
گۆنەھان بارکری بمریت، وەسا شەیدایی نەقیت د

وہلاتەك داگیرکری دا بژیت، لەو ب پەرۆشیا
دلدارەك ژقانداری سەری خۆ بەست، نە وەكو
هەقتەمەنن خۆ ژقانداریا هۆلا زانکۆیی یان
شەقبیرییا یانەکا دانسی یە، دا ل چیا بەفر رەش
نەبیت، بیتانوك پیتی نەبن، شلیر کریت نەبن! ل
دیدارا هەلاتنا رۆژی ژقانداری، ب دلچوونەك نەین
و تیەنیبوونەك دژوار بو هەمبیزا دەرکوشا دایکی و
قەگەریان بو بزدانا هەروەەر گەرم و شەدار
پینگاقین چەسپای هاقیتن، دا ب سەرکەفیتە
ئەسمانی وەلاتی و لگەل جانگورییان هەر شەق
دەرکەفیت و بیژتە قەلەرەشکان، هندی رۆژا وەلاتی
رۆژی رەش بکەن، ئەمی شەقا وی روھن بکەین.

شیرکۆیی ئەیوبی بو رزگار کرنا قودسی ژ میسلی
چوو شامی و داعش ژ شامی هاتنه میسلی!

هڙيرا شيرڪوڻي

پيڇاس، سه رخاس.. لڙير چ ناڙ ، هه لگرين چ
دروشم و ٿالا!؟

ل سنوري (منزلاً مبارڪاً) خو تافيلبڪهن،

دهشته کي توڙمهڪ دهڙ به شه، هزر رباحلسه موما
ره شه، ههر جهي بسهردا گرت يي ب هه شه.

هڙيرا به ريا شنگالي، زوزانين بدليسي.. تاما
راموسانين ليڙين ته نڱين كه نيزه و جيڙيان ڙي
دهيت، سوفي و مريد پي سه رخوش دبن، وهلي و
جاڪ، گريڪي و توراني و ههر دهشته كييهڪ وهڪو
مه مڪين حوريان ب خهلات دزانن، هڙير
به خشيهڪا ٿاسمانيه!

توقی هژیوی د پاخلا نوحی دا شینبوویه، نه مرودی
ئاقدایه، هیزنی په ترۆمه کرییه، بره هیم پی
فرشکبوویه، ژ ناڤ ته قن و قوړا توفانی ل ته نیشته
گه میی بشکفتییه، دا ئیکه م گه میغان ل سهر
به لگین وی داوی راسپاردا خو بنقیسیت و ئاخا وی
پیروژبکه ت .

سها هژیوا مه (والتین و...) قوناغا کاروانیانه،
به ری وی خوارنا ریچینگین وهستیایه و دیده قانا
ههشتی و ههشت ئه نفال و فهرمانانه، ل سهر
به لگین هژیوا مه هه می گاتایین ئاقیستای،
چارنامه یا مافی مروقی د ژبیرینه!

(هذا البلد الامين) سها وى نقورسك ئينانه چاقان
و هزر سته وركر، (طور سنين) هژير هشكر و
په يقين پيخه مبه ران كرنه تالان دا كادى ژ سوتنيا
وى بلندبیت (ئه و نه ژ فوراتى و دهر به ندين چيا..
بهلكو وهكو كولى وميروويان ژ كيماسيين مه
دهربازبوون)

ل سرا دمدمى، كه ليشانا كوبانى (شىخى منو...
(چهرخى قه حبه يا پيترولى يه و ميرى ميران ژ
بورجا به لكه په يانابه، مه مو ژ خه وا شرين
هشيارنابه !؟

ئهى سهروه رى ده مى ئه قه سان و داستانان، ژير
هژيرا مه بوويه هه قشيبى به رازان، دیده گه ها

سنيلان، بابە لیسکین دەشتە کییان بە لکین هژیرا مه
کرنه تريوك د قه لونا ئه رده شيرى و نه وشيروانى
کيشان“ و ميکه وان لبر تيرۆژکان مه مک ژ
روندکين ژيانى شلن، ميرو بهس ناقي زارويى مه
لبر خو به رزه بکه، ئه قه خه لکی خه ليفه ژى
ناکرن (چيقي ستويره، توخي ب زويره) هژيرا
سه ره قيا ته هسکرى کاته ژ خو دانه قه و هيش
تيا شيتى و حه شه ريبوونى خه نجه را ته قه نه گرتييه،
خونا قا که ربا شيرکويى گۆنه هين ئه يوبى و هه مى
ئه يوبييان تاقيلکرن و هيش ئه نيا ته يا که قه ر شل
نه کرييه!

ل روژنامه يا — وار — 1140 دا به لاقبوويه

تهخته را تاگرين

كوچك د چراى دا، چرا د شووشه‌ى دا و شووشه د
خه‌ونا من دا تهخته‌رهك تاگرينه، يا ژمنقه تهو
خه‌ون د خه‌ونى دا بوو، وهسا خه‌ونا من
دهستپي‌كربوو يان خه‌ونا من يا وهسا بوو، تهخته‌را
تاگرين د چراى دا و چرا د شووشه‌ى دا و شووشه د
خه‌ونى دا گوپى و روناھى ژ روژا زه‌رده‌دهشته د
كوچكى فله‌كا هه‌بوون و برايىن گورگ دايه و
بهيفييا خودى قه، نزانم كه‌نگى و چاوا خه‌ونا من
دهستپي‌كربوو، بهرى يان پشتى بوونا من، ته‌گه‌ر
من بوونه‌ك هه‌بوايه!؟ چنكو چجار روژبوون و
سالياد وه‌كو خه‌لكى من نه‌كرينه و نه‌پيروژكرينه.

کوچک د چرای دا، چرا د شووشه‌ی دا، شووشه د
خه‌ونا مندا“ شرکا خوینی ژ بورجا چاری یا شوورها
ئامه‌دی و مه‌ولانا سلیمان هیس تیه‌نییه، بیرا
یاقوبی یه و د بنی دا ئیسف ب کراسی گورکییه و
کوچک د سه‌ری مندا ل واری باز و شاهینان کوترا
سپی یه و چجار ژ ده‌به‌نگی قالانه‌بوویه.

کوچک د چرای دا، چرا د شووشه‌ی دا و لدور
کوچکی چار هه‌لامه‌تین ره‌ش زیندانیقانن، هه‌ر چار
ل‌به‌ر رونا‌هیا کزا چرای چار سیتا‌فکین ژیک
کوپیکرینه، لدور کوچکی لنزیک هه‌ژ سه‌رین خو
شورکرینه و پسته پسته‌کی جه‌ل‌ه‌لوتی بزمانه‌کی
تینه‌گه‌هم دکهن، وه‌کو ئاگری د کوچکی دا زوو

گه شديت و زووتر فه دمريت“ دهه ليين و دادهين،
خه ونى د شكه فتا سه رى من دا شيويه ي چارگوشه يا
چارستوينى فه گرتييه و هه لامه تي چار براي ن ژبلي
رهنگي پستوى جودا ژيك كويكري ب دووراته كا
يه كسان ژ كوچكي پشتا خو داينه هه ق.

كوچك د چراي دا، چرا د شووشه ي دا، شووشه د
خه ونا مندا“ چرايه د شووشه ي و شووشه د چار
گوژيين تاري دا هه لاويستي يه، كوچكي هه ر چار
سالان جاره كي دبته ئيتوون و قولگان و سه رى من
دكه ته نه خته رهك ئاگرين، هه لامه ت چار دهقين
به شن و پسته پستهك ژ نه دل و ب دوودلي دكه ن،
پشتي ئيك دو ب كه ف ونفرين و خه به را دشون، ب

کینا رهش پیڅه تفدکهن کوچکی و ب پینگاقین
شانوگری یه کسان بهر بهره نیژیک دبن تا کول
هنداڅ کوچکی رادوهستن، پیڅه پی راستی بلند
دکهن و دمیزنه ب کوچکی څه و دهمی سهری من ژ
میزان پهنگی، هینگی دبیته چار زی و ژ گوہین
من د هه لاقیتن، هه کو چار شه بهنگ ژ تفکرن و
پیمیزتنی وهستیان، پاشقه دزقرن و هه رئیک پشتا
خو ددهت ستونه کی و بدهسته کی زکی خو و
بدهستی دی پیسیرا خو څه دمالن و بو ماوه کی
نقوروسک دهینی.

کوچک دناڅ چرای دا و چرا د ناڅ شووشه ی دا و
شووشه د خهونا من دا ئەزم، د ناڅ چار ستوونان دا

کوچک چہند گہ شدبیت، چار براینن ژبلی رہنگی
پستوی ژیک دکویکری لی کومدبن، ھہ کو کوچک
کزبوو خولیا وی دخون و یا مای ددہن بای، ھینگی
ل سہر ژناقبرنا من ریكدکہفن، باوہشک دھینی و
بدہستہ کی زکی خو و بدہستہ کی پاشییا خو
قہدمالن“ و دەمی نقوروسک ہاتنی پالا خو ددہن
چارستوونین د شکہفتا سہری من دا و دبنہ چار
ھہلامہتین د خہونہک چارگوشہ دا.

شهمه نده فرا باي

مينا فنه را ل کناری دهریای چکلاندى و سینگ ل
بايی و بارانیین وهرزی، دو چاقین زوم تژی
مهنده هوشی بی وهستیان و راهستیان ل تشته کی
نه نیاس دگهرن، بزقییری دهستی خوهدای ژ ستوونی
قه کر و دریژکره قولبکا قه باره مهزنا ساکویی رهش
یا ل قرکی بوویه گرییا ل هه چکی، دهه وله کا بیزار
دا کو ب سستکرنا وی فشاری ل سه ر گه روویی
کیمبکته و ریژهیه کا پتر ژ بايی هه ناسه یین
ریقینگان هه قری هه لکیشیت، هه مبه ر ته نگبونا
هه ناسه یی دفنن وی فرهه دبوون، ب چاقین خاقین
د قوقلکان دا زیق و پری پرس یین دهریا قانی

باھۆزا بوسیدونی شاستوونا گەمیا وی شکاندی و ل
 تۆنیلا فەلەکا سوبەھی چریسکەك، سینالوکەك لی
 نەھیتە دیتن“ ب ئاقپیا وینەگرەکی شەری بی پەسپۆر
 و خودان سەربۆر ل دەردەسەریەکی دگەریت دا
 وینەبکەت لدۆر خو زقپی، فارگۆن شخاتەیا پپی
 زلکین سەررەش یان خۆپیشاندەرین پیستەرەشین
 ولاتی (ئونکل سام)ینە دژی نقشپەرئیسپی، ل دیم و
 روویان دنیريت نیمچە زیندیین بی مە
 دسەرخۆش، دگەرماقا قارگونی دا گرك هناقین وی
 بەرنادەت و چیلین ئەخناتونی میرگا هزرین وی
 دادعویرین و گولیین د کوارین ئیسفی دا ماین
 سنکی دەشتەکاتی دەیریت، د پەنچەری را

شەمەندەفرا ل ئاسۆيى باژىرى دلەنكىت، ژ
 ئاقاھىيىن بلند، جادەيىن فرەھ، باخچە و
 يارىگەھان... دووردكەفیت، دزانیت بحەزا خو و
 كىمەك بخۆرتى يى ژ باژىرى درەقن، لى نزانیت ئەو
 ژ چ و بو چ و كىقە درەقن؟ تنى رەقن.. رەقن.
 دو زرتە كىن چلرەش و ئارمى رىكخستنى ل سەر
 سىنگى چنگلىن وى گرتن و بخۆرتى پالدانە ناڤ
 شەمەندەفرا لگەل دەبەنگيا گەردوونيا دوويى
 گەھشتى، ئەقرۆ وەستيايى مينا هيشترا پىر ب
 نەفەرین دىم خو ليكى و رەدىنيىن گەقوزە و ژن
 رەشەھەلامەتین ناڤ بيستانان بىدەنگ ژبىرقە و
 روونشتى يا خەتمىيە، ل دووركەفتنى ژ باژىرى بلەزن

و بو گه هشتنى پەرۆش و چاڤل پيشن، چاقين تشى
برس و كيمه كا ترس، و كيمترا پرس! خوناقى د
ئه نى هه لاقيت و هيش قولبكا ساكويى رهش
قه نه بوويه و تيلين وى ژ بزاقى نه وه ستيانه، ل سهر
ملى خو زقرى باژيرى مه زن“ هه رى بچووك دبیت
تا ل بهرچاقان سورين ئاقاهييان مينا شاسوينا
كه ميا نقوم دبیت“ بيكجارى و ندادبووى،
شه مه نده فرا گران باركرى ژ چيا ده ربازى ده شتى
بوو، گه هشته ده ستپيكا بيابانى، ژنوو ژ خو
دپرسى، ئه و ئيلچيىن ل ويسته گه هى ب تداره كا
رهش و ل سهر سينگى ئارمى (دوو شير) بخورتى ل
شه مه نده فرى سواركرى، كينه و به رى مه دده ن

کیسه؟!؟ بریار دا ویره کیی بدهت خو و پهردا
بیدهنگیا گوژهک بسمیت، د گوھی یی ل تهنیشت
خو دا گوټ: ئهفه چ وهغره و سهمتا وی بهره
کیسهیه؟

- ژ زیره فانی فارگونی پرسه. بیی پویته دان
به رسقدا.

د ناڅ هره پووشی را بخورتی ریکا خو
قه دکر، تیبنیکر هه موو ریقینگان پشتا
وان ل باژی و بهری وان ل ئازادیا
بیابانی“ بزdana وان یا ئیکه مین یه

- ئه ی مرؤقی باش ئاراسته یا مه بهره
کیسهیه؟ بدهنگه کی مزم پرسی.

- دى زقرينه چهرخى زيرين و وارى
به خته وهريى؟! ب ناراميا موجهده كى
چهرخى / قه كرنان / ل پيش خو دستكه فنى
شهرى زهريين چيا و تالانى دهشتا
شهنگالى دهاژوت. به رسقدا

ژ قهريژا پيگقه نويسانا له شان گهرمى
فارگون كويه گهرماق، خممكىن خو قه كرن
دا پتر باى بهه لكيشيت (ههه ههوار
شهداريا فيره ژيا سه قايى به سرا پيستره)
و خو نيژيك په نچه رى كر، ديت مينا
ئيلافى خه وته فارگون تيك د قه نتار كرينه،

ژوور دا و بهرېژير بهرهډ دهريا خيزى
تهژدههايى ديمى خو رادكيشيت، بى
بهرسف ژ چند كهسان برسپارا خو
دوباره كرهډه، چند فارگون گهرمتردبوو
پتر پيدقى ب ئوكسجينى دبوو، و ههر
بيته نجام دهستى وى د قولبكا ساكويى
شور د وهغه ركه نه نياس دا بهرهډ جههك
نه ديار ل سهر قركى دخهبتى، بيته ننگى و
كيما ئوكسجينى ژ گهله كيا مروقان د
فارگونهك گرتى دا، بيرا وى ل شه مهنده فرا
مړنى“ ئيتوونگه ها دوزمندا ريا
ئايدولوژيايين په ترؤمه كرى ئينا، نهوا

به عسییان ب قیری نه فره تی و شوعییین
 دوژمن داگرتی و ل شه رگه ها هاقینی
 بله ذاتیا هیشتی ژ به غدا غه دری بهر ب
 دوژه ها دیوانیی هازوتی، چ ریکه ک کریته
 بو مرنی و هوقاتییه بو ژناقبرنا هه قرکی،
 حزباتیا روژه لاتی وه کو ئولداریی
 دوژمنییه، بهریکانه یه ل سهر تالانکرنی نه
 هه قرکی ل سهر ئاقا کرنی، نه و
 شوفینیزمیین ئه ره ب ل دژی براین خوین
 کومونست بوون، لی نه فه کینه و به ره ق چ
 چاره نفیس مه ده اژون، ئامازه کرنا
 نه فره کی به ره ف په نچه ری بهروهخت ژ وان

هزاران دهرئیخست، دگهل لئینا تبلا وی
 دهملدهست وهك گۆلبهروژان ستوو زقرین و
 بهرف ههمان سهمت ئاراستهبوون، خوئی
 ژ کریارا ژمارهكا سواران هیرش بریه سهر
 چند خیفهتهكان.. زهلام كوشتن، ژن
 دیلكرن، پهز و هیشت تالانكرن... یال وان
 دیاربوو. دهم دبوریت و نه ئه و ژ پرسكرنی
 دوهستیت و نه لئینا کویسهلهیی ل سهر
 هیلا ئاسنی بو بیهنقهدانهکی رادوهستیت،
 داویی ب بیهقیبوون ژ وهرگرتنا بهرسفی و
 قهبوونا قولبکی سهری خو ب دهرگههی
 گرتی قهنا و ههفتهریب لگهل دهنگی

لقینی شەمەندەفر دەهەژیا و دگەلدا مەژبی
 وی دژەنی، بیئاگەھ لدویف گریا زارۆکی
 ساقا ئاقرییهك قەدزی دا ببینیت لویقەتر
 زەلامەك ژ چەرخی عنتەری پەرتووکەك
 قرپژی ددەستدایە، هیقیین وی ب دیتنا
 لاپەرین ژ کەقناریی پیتی گەشبوون، ب
 گەشبینی ل سەر کودکان ل تەنیشت
 روونشت و پرسا ئیکانە (دی مە کێقە
 بەن؟) کر. ئەوی بیی سەری خو بلندبکەت،
 ب چاقان ژیهەل لی نیری (تو نزانی دی مە
 کێقە بەن؟) و قەگەریا تامکرنا خواندنی.

- بهريز ته گهر من زانيبا ژ ته نه دپرسيم؟ و
چاقي وى ب بهرگي پهرتووكي يا بناقي
(هاقيبوونا هوژا هيلالي) كهفت. سهري
خو هه ژاند ئي كسه رابوو. لويقه تر ژ
كه نجه كي پيستي وى ژ دهقان نه هيتته ديتن
پرسى، ته وى به رسقداى : باشته ژ شوفيړي
شه مه نده فرى پپرسى.

پتر هه ست ب بيهنه نكي و زقيړي كرو ژ
خو پرسى، ته ري بوچي لده ستيكي من
هزر د شوفيړي دا نه دكر، ته ز ژى وه كو قان
هه لامه تان لي هاتيمه، من ژى شيانين

هزركرنهك تهن دروست و برياردانهك دروست
ژدهستدانه...؟ وهكو مهلهقانىكرن
بهروفاژى پيلى د ناڤه شامه تا نير و مى،
بچووك و مهزنان دا بين ب پهروشى
ته ماشه يى گريين بيداوى بين خيزى دكهن،
كا چ مزگينى و شكول پشت فهشارتويه و
چ باشه روژهك كهش بو وان چاقه رييه“ ريكا
خو بهرهف فارگونا شوفيري د ناڤه
ههلامهتان را فهكر، چهنه نيزيك شوفيري
دبوو، سيهين وى تيكدچوون و بيهنا وى
تهنگ دبوو“ و ميراته قولبكا رهشا فهباره
مهزن سهربارى داكوكيكرنى ل سهر قركى

سست نابە، ژ قیككهفتنا لەشان و جاران
پالدا نا وان هەست ب چالاكبوون و لقینا
نیراتییا خو کر، ببشكورینقه سەری خو
هەژاند، داویی وهستیای ملی خو دا سویی
دەرگەهی شوفییری و ب هجکی خوھ ژ
ئەنیا خو هەشكەر، ب هەناسەك خۆرتی
لیکری و قورچە كا هیقیی دەرگەھ قە کر:
ئەری هوستا دی کیقەچین؟

شوفییری پرچ و ره و سمبیل بناقئیک کهفتین
و ب هەمان تدارە کا رهش یا ریكخستنا
ئارمی وی (دوو شیر) ل سەر سینگی و
زیدەتر ژ خەلکی پاتەکی کەسک ل ئەنیی

گریدای زقری، دیت کوپییه که ژ هه مان
زرتەك و ئیلچیین ل ناڤ باژیڤی ب قامچی
به ره ڤ ویتگه ها شه مه نده فری خه لك
دهاژوتن، قیرییا وی فارگۆنین
شه مه نده فری پرکرن.

دهمی چاقین خو ڤه کرین دیت مالبات لی
کومبووییه نه و ژنا وی ئەنیا وی ژ خواهی
زووها دکەت، ئیکسەر دهستی خو دریتزکرة
حه فکا خو دا فشارا قولبکا رهش ژ سه ر
قرکا گه روویا خو سست بکهت.

روژنامه یا وار — 1261 —

ترس

د مهنده هوش نه بن ته گهر پيکھاتي په يقا
سيگوشه يا جفاکي مهنه ني (قيان، سوپاس، ببوره)
ژ من نه هيتته بهيستن و د فهره نگانا من دا ههر
نه بن، ته ته کيتا خوارني و هه لبرارتنا ره نگان،
سه ره دان و سهيرانان پيدقي بدهم و فيرکونا چجارا
من نه بووي هه يه، نيگار و موزيک ههر ژ گونه هان
بيت، ته ز ته ف بونه و ره ي قه چخاندی ژ ترسي
چي بوويه و بترسي فرشکبوويه، ل سه ترسبوون و
ترساندن ي هاتيمه په روه رده و فيرکون .. ژيانا من و
هيشتا چپکه کا ئا قا گهرم د هه مبيز و پاراستنا
بابي خودا و د ريکا قه گوهاستني دا بو مالا من يا

نوی د بزdana دایکی دا وهغه را ترسی بو، مافی
 هه وهیه و بلا بچاقی نامو ل هاقیبوون و ناوازهیا
 من بنیرن، ترانا بمن بکهن، بمن بکهنن، من نامو،
 قاری، شیت، نه خوش، دهبهنگ، گه مشو ...
 بده نه یاسین، ته ز ژ هه وه تورپه و سل نا بم، چنکو باش
 دزائم هوون یین خاپاندی دره وا دکهن، پیقه ری
 نیرگزی و شیزوفرینیا هه وه ل کوپیتکی یه ته گهر
 .. نه “ و د ده همن پاکبن، پا ته هه می قه حبه بو
 کینه، ته گهر ده ستپاکبن، پا .. کییه قی ده ریا
 پیرولی قه دخوت، ته گهر می ربن، پا .. کی هنده
 ساله ته هه ملله ته لژی سولین قان نیف مه میوونان
 هیلاینه!؟ بو دره وه کی ته ز ژ هه وه سل و تورپه نا بم،

چنکو بهری ل من“ ههوه دره و یی ل خو، مللهت،
ههقژین و وژدانا خو کری، هوون لایی دیی ترسیینه،
لایی نهتنی مروڤ شانازی ب مروڤینیا خو بکته،
بهلکو چرکه چرکه ژيانا خو بژیت، چاوا ههست ب
سهرما و گهرما وهرزین سالا وهلاتی خو دکهن،
گهزتنا گهزنکی، ههنگی.. ولسا ههست ب ژيانی
وهکو ژيان بکهن.

- نه.. نه.. راوهسته.. نهپرسه، بیی پرسی دی
بهرسقا ته دهه.

د کولکی باپیری منقه وی شهقی دهمی جیهان د
تاریا مرنی و بیدهنگیا کوڤستانی دا و دهمی
بدزیهه و بهپزا دلچوونی بهرهڤ جیهانا جیهانا خو یا

نوی بو بزدانان دایکی دهاتمه قه گوهاستن، ب
هوشداریه کا زیده مینا یی بی پاسپورت ل ریژه ندا
کیلکین سنورین وهلاتی منی پولیسی بی دهولت
و نه ل سهر چ نه خشه یان پارچه دکهن دهربازدبیت،
بله ز د هاتمه پالدان و بهری د مالا گهرم ل نیزیک
جگهری و لژی سى پهردین تارى ل سهر تاریا
بزدانا دایکا خو تاکنجی بيم، دهنگی شیلکه کا
توپین کولانین گوندی مه کیلین، دایکا من ب
سینگى بابی منقه کره نوژ و دهنگی باپیری من
(رابن دا گوندی بهردهین) قه قه تیانا من یا
ئیکجاری بوو ژ بابی منی چجارا من نه دیتی.

رابوو مه سهر پييان و گوټنه من (نانی نه هاقیژه،
 خودی دی چاقین ته کوره کهت، به حسی مه زاری
 نه که دی ته هه لایسیت، ره خنا حوکمه تی و حزبی
 نه که ل پشت شفشه یین پیلایی و شویره یین بلند و
 بنداقین کور و تاری دی و ندابی، دنیا ل سهر
 گوھین گاماسی و ته ختی شاهی ل سهر ترسی
 راگرییه، بوومه سنبله و گوټنه من میربه و
 په لاقی بخو.. شہری بکه، کوشتنی بکه، لی
 هوشیاری ئەقینی به، کوشتن دەستووردایه و قیان
 قەدەغە یە، ل عەسکەریی ل سهر کوشتنی و بو
 کوشتنا خوئی هاتمه مه شقدان، بگوژە، بگوژە،
 ئەگەر برایی خو نه گوژی ئەو دی ته گوژیت، ژ

ترسی نه من هیقی و ئومیّد و هیخواز و
پاشه روژن.

بوون ترس، زارۆکینیی ترس، سنیلهیی ترس، نقشتن
و پیخوارن ترس، بو براییّن هه قسوی ناسنامه یا من
یا بترسه و زمانی من بترستره، ده ربپین و بووچونا
جیاواز هه می ترسه، ژ ترسی هاتیمه و ب ترسی
بهرف چاره نقیسهك مه ترسیدار دچم، ژیان ترس، مرن
و گوژ بترسن و ترسا ژ هه می ترسان بترستر، کو
کریمه بونه وهرهك ترسنوك، سزا ب دوژه ها خودایی
دلوقانکار و دلوقانه! هوسا تیگه هانم، لهورا ژ
نه بوونا سیگۆشه یا مه ده نی د فرههنگا ژین و ژیارا
من دا د مهنده هۆش نه بن.

پاییزا پیلستانکی

ب شه ف د سینگیڼ خو دا کینین میژوویڼ هه دلگرن
و ل سهر نقیژڼ لاقهیا (رېي لا تذر علی
الارض من الکافرین دیارا...) دکهن، ب روژ
مینا کهری چاقرتیڼ لبر داری مدارینه و بداوی
ئینانا ههر گهره کا زقرینی دهستیڼکا نوو یا
بهرزهبوونی یه، روژانه گازندان دکهن و ب هووری
کیماسییان د ههژمیڼ و ل داویا مههی مووچهی
وهردگرن و ههولددهن باوهر ژ دهزگههین راگههاندنا
نهئازاد و سهندیکایین نهپیشهی و ریڅخراوین
نهمهدهنی بکهن و خولیسهریا ههرهمهزن بی
هزرکرن و قاقارتن ههر پیشنیارهکی ب سهرداچوون

و هەر بووچۆنه کۆ ب دوژمن دناسن و هەر
فهرمانه کۆ دهملدهست پهسهند دکهن، ژ بيرا خو
دبهن نقيژ ژيانى و گوټار ژيوارى ناگوهورن..

ناپرسن..

دهولهت چند زهنگينتر دبیت، مللهت ههژار و
رهزيلتره

حوکمهت بهيرتر دبیت، جهماوهر بيکەساتى و
مهلاقتره

ژيار بهرفرهتر دبیت، ژيان ئالوز و بزەهمهتره
خواندنگهه و خویندکار پتر دبن، خه لک نه زانتره
چهک و لهشکر مشهتر دبن.. خه لک بترستره
ئابوور و حزبایهتى گهشتر دبیت.. ژيياتى کزتره

ب ساویلکی پرسى (بوچی ره مه زانى؁ باژیر ژ
سه روه ران قالا دبیت)؟!

و ژ بيرا خو؁ دبه ت كو سه رو؁ كانيا زه لال كرییه
گو مه كا كه نی و بیریقان مییه كا سته ور؁ و ژبلی
ئاگر و ئاگردانا ئاگری بی؁ ئاگرین هه موو ره گه ز و
جه دپیرۆزن.

ل وارگه هی؁ شیخهك و هه موو مرید سه ریڤ
نقیسه ران مینا گولیا گه نی چه ند پرتن“
شۆرتن و ب بهایی؁ کتین؁ کالكان ب نه رمی ل
سه ر جو تین؁ پیلاقان كرنۆش دبن؁ هینگى؁
ئومیدین؁ مه زنین؁ قاره مانهك بی؁ به ريك؁ بی؁
دوخین د سالنامه یا خه لات و پاداشتان دا دبنه

ئاشۆپە، ل سەر زارى سەرودران سەرکەفتن و
دەولەت دىن خەون و خەما ھەرە مەزن
بەرىكەك ئاقا، شەقبەرىيىن كوشتى خاڧ و پىكى
پر ھەمى گاڧا و وژدانەك قالالا..

ئەرى روستەمى چيا خۆ لژىر پىيان نەرادگرت و
لداوى ل سەر كورسىكە كا پىپك خلىايى كۆرك
بووى، بۆچى لقى چلى ھاڧىنى بومباخى ھوول
گەردەنا خۆ دشدىنيت!؟ بترانەپىكرنڧە پرسى
- دا پايىزا ژىي و زڧستانا گىانى خۆ بى
ڧەشېرىت.

شەمشونى بەرى كەزىيىن خۆ ژ دەستبەدەت مىنا
مىروويى خەما وى يا ھەرە مەزن ئەو“ پايىزى

تیشکین خۆ لگهل قویتی د گونجه کیّ قه
کومبکهت، نها بوویه پیلستانکه کیّ ل
وهرزه کیّ به هی ل بایته ختیّن شاه و خه لیفه و
سولتانان .. گه ریده .. فه لیته ...

دوهی ژ بیّتفاقی و ئە قرۆ ژ بیّ باوهری لژیّر
فشارا سۆلان دنالن

دوهی ژ برسیّ“ ترسیّ د کۆز

ئە قرۆ ژ هه ژموون و بیّکه سایه تیّ نه لوکۆز
دلیّ منیّ ساقا ییّ ب دلۆپین روندک و خوینیّ
قه ویّ چریسکیّ قه مرینن، که قییّ
بهه رمینن ...

دلّ من يّ ب خودیّ قه! بیّ مفا
 پهرتووکخانه کا پهرتووکان و لهشکرهکیّ
 پیغه مبهران بو پیلستانکین کۆچبه رهنارتینه!
 توییّ باوهردار بهرهمیّ ئیکهم گونه هی وهکو
 دیژئی و ئەزیّ یاخی ل سهر تاری و تاریکرنیّ
 بهرهمیّ ئیکهم ههستیّ مرۆقینی مه، ب
 خوارنیّ ژ دارا زانینیّ ئادهم ژ رۆبۆته کی بوویه
 مرۆق و هیش ئەم ژ هۆزیّ نه بوینه مللهت و ژ
 حزبیّ نه بوینه حوکمهت...

ب قوربانیدانا بهرانه کی، برههیمی داوی ب
 قوربانیدانا مرۆقان دایه، کی ب ههقسار و بهندکرنا
 ههزین خو دیّ مرۆقینیا مه ئازاد کهت، ب

سنوردار کرنا ھز و ئارەزوویین ھۆ سنورین
وہلاتەك، جقاكەك، دەروونەك... پارچە کری
بەزینیت!؟

خوناڦا تبلين ته

خوناڦا تبلين ته“ نه گهزويه، نه دوبهيه..ژههره
بشكورپنا ته“ نه مزگينييه، نه نووچهيه..قههره
نفرينين ته بارانين وهرزينه، ل خانهيين لهشي مني
فالنجي، ل كونيلهيين پيستي مني مرار دبارن
هنگف

ل كه نارين خوشيي هه مي خواسته كين من، دنبه
گونه ه، تاوان، ياخييون، هوڦاتي، نه فرهت و تف
ئه ڦه نه پهيڦين دلداره كي شهيدانه
ئه ڦه جوگرافيا وهلاته كي بي سنوره
ئه ڦه تراژيڦيا ملله ته كي بي بيردانكه
ئه ڦه ميژوويا فه رمان، خوين و نه نفالانه

سپیدە و ئیقارین ل پە ی ئیک و پە یاسین بازاری و
بیھنا روونی داخکریی لینانگەھین ملی و نەرگیلی
و گولاقین ئەرزانی زنین گوندی تیکەلی ھەقدبیت،
دفا گەندەلان دخورینیت، گلزانکین پیران
قەدکەت، حەزین سنیلەیان د ئازرینن و ھەموو د
ئاراستەکی دا د نەلف.

د شیوی خوارنی و ئاقریان دا کولافەیی دیارە،
بیھنبرساتیە کا ھارە، ئەق خەلکە ھیش برسیی زک و
بن زکانە، ھیش تیھنیی پرس و ھزرکرانە:

- بۆچی ل سورە عاشورا پسمان ب روژی!؟
  - بۆچی ل ھەموو زقستانان نسکو دبیت
- شورەش!؟

- بۆچی ژ سیتاقکا خو بترسین!؟

خو دبینم بهرامبهر قهحبی پیس، بهرامبهر
داکاهفتی شهرمزار، بهرامبهر داگیرکهری بیانی...،
و ههر بهندههوشی بانگههلددیرن: گازندهکهر پرن،
سوپاسدار د لال و کهرن!

ههژژیکرنا وی بو دومینی پتره ژ ههژژیکرنا خانی
مهزن بو زینی، خهلیلی خیالی بو کوردینی،
شهرهفخانی بهدلیسی بو ژیانی، یهلامز گونای بو
ئازادی، شههیدی پیشمههرگهه بو تفهنگی، سوفی
بروی بو حوریان، سهیدایی بو کۆمکرنا دراقی،
خووشکین تهیبهت و قودرهت بو ئههههکرنی، سمویی
دهولهتی بو جامهیی مهی...

د ناڤه سەقايي چايخاني دا تيكفه دانا پيلان و ريژكرنا
وان مينا سەربازان بو وي خوشييا هەره مەزنه. خو
دبينيت نابليونه، رۆملي روقوي بياباني يه و ل
بيابانا ئەفريكي بو شهري ئەله مەيین تانكا ريژ
دكەت..

د گەل فرا چايا تيشتي هزر د دوميني دا دكر و كا
گەنگي دي بيته ئيقار دا ل جهی هەر رۆژ لبهەر
جامخانه يا چايخاني ل گەل هەقالان روونيت و مينا
دوو تيمين هەقرك ئەزيفه كا چارقولي بكەن و
دەست لدووڤ دەستی بگەرمي پيلا ريژبەكن و
قهيدى بنقيسن و ب پەرۆشى ئەزيفى بكەن.

وهرز و سال نه زۆك و خاپينوك مينا كابيينن
حوكمه تى بۆرين تاكو هه موو پينگاڤ د يارىي دا
هه ر ژ دانانا پيلي ئيكي تا ئه زنيفكرنى ژ بهر كرين،
مينا ريڤه بهر و بازرگانين جه مباز و فيلباز رووقايم
بووين، وى ئيقارى ب مهنده هوشى ل كوژى نيپرى و
ژ نشكه كيڤه مينا بلقه كا ئاقى ژ كورراتيى
بسهر دكه فيت، تيكچوو ده مى كورى خو ديتى پهرك
دده ستدا و مينا كولينا سوپا داران كاديبا نه رگيلى
ژ دهق و دفنى دچيت “ته زينكهك ب سهر له شى دا
چوو، بيهن مالمق بوو، ژ هنر كرنى سهر سته ور بوو،
ب سوتن و كه سه رداريڤه گوت: تا مريشك
چويچه لوكين خو ژ زارويين شويم دپاريڤيت، وه سا

مللهت هونه رمه ند و داهینه ر و... خو ژ باز نه بیئ
 تاریستانا بیابانا نه زانیئی و قاریبونی دپاریزیت!
 براینو چه کچه کویله دکوره نه له و بهرده وام ل تاریئ
 دبزقن و هه ولددهن ب ره شاتیئ هه موو رهنگان
 داپوشن، قومارچی و سه رخوش و دز و گهندهل...
 ژی ژبلی بیرهاتنه کا تال و لاپه رهك شه رمزار چ
 لدووڤ خو ناهیلن، بیژنه من و ئامازه کره قولاجی:
 کهنگی ئه و کوژی بوویه قومارخانه!؟
 و چاق ژ زولقوتینی راوهستیان و پیل ژ دهستی
 دکهفتن.

روژنامه یا ئه قرۆ (1194)

خلت

ئەلندى ل تەرمى ۋەتويى كۆمبوون

سپىدى تەرمى ۋەتويى راكرن

تېشتەگەھ تەرمى ۋەتويى ل نۆژدارييا دادى دانان

زكى ۋەتويى ژ مەى مەشكە كا داگرتييه

د بارى نەھشپى دا ترومبىلى ۋەتويى ھەرشاندييه

لى كى ھاىژ راپورتا نۆژدارييه و بو كى خەمە، يا

گرنگ جادى، دەستەھلاتى چ دقپت و چ دىپتت،

شەرمزارييا دوھى پىدقى ب قوربانە كييه .

لدووق جنازى ۋەتويى سەرسەرى “ چەند كەسەك

پشتى پست پستى بوونە رىز، برىكىقە و دگەل

به‌رده‌وامیا پسته پستی بوونه زنجیر و خه‌لك و
ریبوار د پرسین: ئە‌قه کیش ئا‌غایه، به‌رپرسه مری؟!
- ما ئا‌غا و به‌رپرس ژی دمرن؟! د به‌رسقا
پرسی دا هنده‌ك دپرسین.

ل گورستانا باژیری“ ژ مروّقان کیلی نه‌دهاتن
دیتن و یی نه‌گه‌هشتی به‌شدارى ئاییرده‌یی
قه‌شارتنا جنازی عه‌توی بیت، هه‌ر زوو خو ژ
خیرا به‌ره‌ه‌قبوونی ل مزگه‌فتی بیبه‌هر نه‌کر.
عه‌تویی د ژیی خوئی 30 سالی دا سی جارن
ب عه‌دنن - کو تا مر و نه‌زانی رامانا ناخی
وی چیه - نه‌هاته گازی‌کرن. ده‌یته گوتن کو

جھيٰ خوينا وي ليٰ هاتييه رشتن، بيٰهنا مسك
و نيٰرگزان ژيٰ دهيت.

ل تيٰشته گهه تا تليٰ تاگرين ل هنداق باژيري
بوويه ستوون و نقيٰژكهه بهر ب مزگهفتان
چووين، وهكو ههه رنهينيٰ و ل پتريا مزگهفتان
گوٽاريٰن تاگرين بيٰن بيٰهنا سوٽنا لاشين گاوران
ژيٰ دچيت و پهسنا حوريٰيان و رووباريٰن مهه،
حهزيٰن مت دلٽانندن و دهٽ شلدكرن و گليزانكيٰن
پيروزيٰان قه دكرن...، ويٰ سپيٰديٰ عهتويٰ جگاره
ب جگاريٰ پيٰكر و ل هاتنوچوونيٰ سهلبهنديٰ
مهيدانكا پالا بو جارا دههيٰ و سهديٰ د پيٰقا و
ل نقيٰژا گوزاريٰ— وهكو عهتويٰ ناقكريٰ - نهوا

ژ لایئ تھوئین بلهز و جاران ب غار بهر ب
مزگهفتی دچوون و ل بهر دیواری و سهر جادی
پارچه کارتون رادیخستن و نیف نقیژهکا
سهرپی بو خه لکی دکر، دنیپی“ د بشکوری!
سهری خو د هژاند و د بهررا د بهریکین خو
خهبتی تھوئین تنی دو هزارین هوورده تیدا،
دهستدا موبایلا بی یه که و ههولدا زهنگهک بی
بهرسف بو دوستی شهقبیریان عهبدولره حیمی
نهجوی لیبدهت، لی ههر زوو دگهل بهرسقا
(داخراوه) مینا بی پدکتهت ناگری بایی د
سینگی خو دا بییکجار بهردا و دبن لیقانه:

رحوی؎ بیناموس ب شهؑ ئارهقا سولتانی

قه خو و روژا ئەینی سوؑی به!؟

ل گەل بلندبوونا تلبی؎ روژی؎“ نیژیكبوونا شهقی؎ یه
و ئازیان و خوریان بهربوو گیانی؎ وی“ شقیدی ژی
نهقه خوارییه! کادیا داوی جگاره ژ پاکیتی؎ بهردا
ژینگههی؎ و ل گەل خو گۆت: ههکه رحوی ئەڑ شهقه
میٚهقان نه کرم، ئەقه بهایی؎ بتلهکی؎ دی ل توٚمارا
دهینان زیدهبوو، ئەوژی ههکه نینوسی قهبولکر؟
خونی نادهت بهس دی؎ قایلکه م، لبه ر بایی؎ تهزیی؎
رووباری وی؎ ئارهقا هندا خوؑش و هه کیم. و تاما
دهقی؎ خو؎ خوؑشکر. تیٚبینیگر خه لک بشیوهک نه
ئاسایی و رهفتارهک نه سرۆشتی یی؎ بهرهف

سەمتەكى دچن، زانى تشتەكى ژ ليكدانا
ترۆمبيلان مەزنتر روودايە، لەو ژ ئيكي ژ ئەوين
قەگەرياي پرسی، ئەوي د بەرسقى دا ب شانازيەك
هۆزەكى و گەرماتيەك جيھادى گۆتى: ل سەر
دكانين مەيفرۆشان جيھاد و سەرھلدانە.

- مەيفرۆشان؟! و بلەز پينگاڤ ھاڤيتن،

غاردا.. ديت لەشكرەكى پترى سنيەل

پيش دوكانا دسوژيت كۆمبووينە و چەند

كەسەكين كيم بزاقى دكەن و بين دى تنى

بينەرن، وەكو مەگناتيسى روودانى

مايتيەكەرين باژيري بلەز بەرەڤ خۆ

راکیشان و ریوار و ریښنگان ئاقرییه ک نه
پووته پیڅری ل هره بوشی ددا و بریکا خو
دچوون، ئاگر بهردانه دکانا دوی و ب
ناقتیدانی ته ماشه فان هاندان پشکدارین،
ئیک ژ وان ناقتیده ران ل ته نیشته وی بوو،
لی زقری: بوچی بسوژن مانی مالی
موسلمانانه و هر موسلمانن قه دخون؟!
دگهل شکاندنا بتلین هه مه جور و قباره
بتایبهت مهی یا ترکیییی “کرپرین ژ دلئ
عهتوی دهات، ل خه لکی شاخین وان
هاتینه بقدان و ب ناقتیدانی پتر دهینه

پالدان ل دهمیؑ ٲهو ههما تنیؑ بینهر؁
ته ماشه کر و لگهل دیتنا دکانا نینوسیؑ“
بیرا وی ل تومارا دهینان هات؁ بیؑ حه مدی
وی دهنگه کیؑ بلند د ناخی دا گازی خه لکی
دکر: دیؑ ههرنیؑ نه راوهستن؁ ههما تا داوی
دکان بکه نه ریژ؁ بکه نه رهژی.

پیؑل لدووؑ پیؑلیؑ مرؤؑ ژ ههموو لایین
بازیؑری کؤمقه بوون؁ تایا جاددی.. خلته کیؑ
قه گره؁ بارکه نه و دهینه بارکرن؁ دهینه
قه گوهاستن و بسانهی کت د ناؑ کؤمیؑ دا
دبوهرثیت؁ د ناؑ بوؑشاتیبا مرؤقان دا

عهتوی خوۆ دیت ئیك ژ وانە، وهكو وان
رهفتاری دكەت، بیئاگهه درووشمان
قه‌دگی‌ریت، تاكو مینا وان گه‌نجین
خوینگه‌رم گه‌رمبوو، ژ وان ئولدارین خیرا
ژناقبرنا فرۆشگه‌هین مه‌ی دقیت بله‌زتره،
ئه‌وان خیر و ئه‌وی مه‌ی و خیرا مه‌ی
دقیت، گیله‌شوکا مرۆقان هه‌ر یا مه‌زن و
به‌رفره‌ه دبیت، درووشم بی توند و دژوارتر
لیده‌ین، دگه‌ل بلندبوونا دژواریا سه‌لیقا
درووشم و ناقتیدانی، گورپا ئاگری بلندتر
دبیت و پتر تینی دده‌ت له‌شین خوهدای،
جوکین مه‌ی ل ئه‌ردی بو‌شتر دچن و

ئىقاريا زىستانى گەرمتەر دىت،
 سەھەتەك بورى بەرى دەستى كەربگرتىيىن
 پشتى نقيژا خوتبى بگەھتە دوکانا پىنچى
 (پا گەنگى دى گەھنە دکانا نىنوسى!؟) ب
 پىھنتەنگى قە دگەل خۆ گۆت، قە گىرانا
 دروشمىن توند بەدەنگەگى بلند، گىانى وى
 بزقاند، لەشى وى گەرمەر، ھەر زەفلەكەك
 كرە كارگەھەكا وزى و د ناۋ كۆمى دا
 بۆھتى، و ژ نشكەكىقە خۆ دگەل رىزا
 پىشىي دىت، بۆ پارچەك ژ دىمەنى و
 دىنەموويى بزاقى، رەفتارىن ددووقدا ب
 باوهرىەكا دىنى يا موكم و بى حەمدى خۆ

دکر، ئەنفالە روژا جیهاد و تالانی یه، چاوا
 ل قه خوارنا مهی ههست بکارتی کرنا وی
 دکر، کارتیی کرنا خونیشاندانی ل سه ر یا
 توند و کاریگه رتربوو، پتر نیژیکی
 ئایردهیین سه مایا دهرویشین قادری کو
 تنی یا ژئی کیم (حهی و مه ده ده ده ده ده ده)
 بوو، تا کو ل بهرامبه ر فرۆشگه ها نینوسی
 خو دیتی، بیرا وی ل ژقانی شه قبییری
 دگه ل رحوی ل سه ر رووباری و تو مارا
 دهینان د پاشییا فرۆشگه ها نینوسی قه
 هات، ژ بو بدهستقه ئینانا مه زترین خیر چ
 ب سو تننا فرۆشگه هیین مهی ژ لایه کی و ژ

لایى ديقه تومارا دهينين گهلهك
 تهلهرويتين وهكووى، ب دهينى چهند بارى
 ويى گرانه، هند دهروونى ويى ئالوزه و
 دهنگى كوتاريى هيت د گوهى دا
 دهنگهدهت (احدى الحسين...): نيك ژ
 دو چاكيان "ته گهر ته كوشت، دهستكهفت
 بو ته، ته گهر وي تو كوشتى جانگورى،
 رووبارين مهى و هنگينى ههما رووبارن
 تيدا مهلهقانيا بكه، كرؤپين حوريان مينا
 ترؤمبيلين ل پانزينخانهيا ته بريزن،
 چاقه رپى ته نه دا داگرى، سنگه پى بوو د
 ناخى وي دا مملانهك دژواره، قيابيت زوو

دناقبه را مهی یا به هشتی و یا ترکی و
دهینین نینوسی و ترازویا خیران
بهه لبتیریت، بی دودلی گنج هاندان ئه وین
ل سهر ده رگه ه شکاندنن بهریکانه، و
دهنگه کی هاندهر گازیدکر: کورپو
هیدی.. هیدی“ بهس یه کتر پالدهن،
خولیسهرینو ئه قه خه بهنگی دکانا نینوسی
یه، نه ره بیانه!؟

براده ران دهست ب شکاندنا بتلان و سوئنا
که لویه لان کر، دهه مان ده مدا عه تویی ل
پیشیا هه مووان خو ل پاشیا دکانی دای،
ئی کسه ر و ده ملدهست و بهری هه ر تشتی

گوری ژ تومارا ئیبلیسی راکر و ژ
نشکه کیڤه خو ل دەرگه هی دا و دناڤ
بوڤاتییا مروڤان دا بهرزهبوو، پشتی
دهفته را دهینان کرییه خولی و سندوڤقه کا
تاره قا ترکی بو شه قبییری ڤ دگه ل رحوی
دایه بن که فشی ڤ خو.

ل مزگه فتی ڤ دهسته کی ڤ به هیچنا رادبوو دا
جهی ڤ روونشتنا دهسته کی ڤ دی بکه ن،
هنده کا ده قین خو دبرنه بهر گو هی ن ئیک و
ب مخابنیقه ئاخینک رادهیلان: ته حه م
باوهرداره کی ڤ ب شهرتی ڤ خو بوو.

- سەرى ۋى دچوو، نقيژا ۋى نە دچوو،
هەمى خوتبال ريزا پيشيى بوو.

- دوھى قى باژيرى قەھرەمانەك نەھيىتە
قەرەبوكرن ژ دەستدا. ئەوى تېلېن ۋى
موھرکين ھورين تزبيين دريژ پالددان ب
گوفانداری قە گوٲ.

لبەر دەرگەھى مزگەفتى ئەوين ھەر
چەندەك بشيوى بازنان خو ددانه تيروژکين
خاقين ھەتاقا زقستانى: ھەموو
پينچشەمب و دوشەمبووان يى ب روژى
بوو.

- هه وه زانی ل نقیسینگه ها (احباب الرسول)
بو عومری ناخی خو نقیسیبوو.

- پا.. ب خودی عومهری یه، ل سه ر ئینیه تا
عومری بوو. ب که سهرداری فه گوت.

ئیکی ژ کرۆپی چایخانی ژ ژیده رهك
باوه ریپکری فه گیرا: راسته لی یا هوون
نه زانن دهسته کی رهش نه ق کاری چه په ل
نه نجامدا، کاکلا فی تیکدانی ژ بو تیکدانا
ته ناهی و پیکفه ژیا نا باژی ری مه یه.

خودانی بهرچا قکین رهش دهستین خو ژ
بهریکین ساکووی رهش ده رئیخستن و ب

شانازیقه گۆت: ئەقە سزایی ھەر
کەسەکییە ژ دەرگەھەکی ژبلی یی مە
گۆتی دەرکەفیت.

- پشتی رۆژەکا ئەینی یا توند و نەخۆش ل
باژییری خۆشتقی، ئەقرو بەری سپیدی
ھاولاتی عەدنان یی تنی پینچ چواریکین
کت و پاکیتەکا جگارین ئەرزان د بەریکی
دا، د کاودانەکی نە ئاسایی دا ھاتە
شەھیدکرن! و پەيامنیری ژبیرنەکر ل داویا
راپورتا خو بیژیت (نیمچە ریککەفتەنەک
ل ناڤ خەلکی ھەیه کو ھیرشا دوھی بو

سہر دکانین مہساج و مہی فروشان
پیلانہ کا سہرنہ گرتییا دہرہ کی بوو).

رهش و سپی

ب غهوسى گهیلانى، ب شیخادیی گهلیی لالهشا
نورانی“ ئەڤ کهری ترۆمیلا ب هیزا ههشتی
ههسپان دهازۆت، دى بیه مرۆڤ و سهیدا نابیه
مرۆڤ! کاملی گوته هۆشهنگی و ئامازهکره
جانگویى ژمیاریى تنی سهری مههی ژ
سهرخوشیى هشیار دبیت، تنی دا مههانهیا بدهت و
هه مبهه ر ڤه خوارنا مهها داها تی ل سهه ر پشته
پسۆله یین قالا واژوبکهت!

- (چیکری “چیکریی خودی یه)؟ هۆشهنگی
ب بیتمیدی بهرسفدا.

- دره و ل خو کرنه، چیکری“ چیکری
پهروهردی یه، و ئەقه رۆژههلاتا و ئەوااااا هەنی
رۆژئاقا؟! و ئاماژەکره دوور.

و ترۆمبیللا سهیدایی بژوورکهفت، ئەوی وەکو هەر
رۆژ په یابووی و ب سلاقهك سقك، چوویه د ژوورا
خۆقه دا وەکو هەر رۆژ تا دەمی فراقینی ب یاریین
ئەلیکترونی سەر که مپیوتەری خو مژویل بکەت،
تاکو های ژ رهوشا سیو یخانهیی و کارمەندان نەدما“
و جارانی ب تشتین قهچاخ چاقین خو د
چەرینیت و قهگەریتە سنیلەبیا ژ دەستدای، لداویی
دا گازی کەت و ب گازندەقه بیژیت (ئەق قایرۆسه
هەموو ژ کیقه دەین)!؟ چنکو جارانی دەمی کامل

بژوور دکهت، ئیکسه ر ب شه پزه بیا سنیله یی
 جگارکیشی هه مبه ر بابی خو دبیت ترسیای و
 گه مشو دیاردبوو“ و جارن ژ له زی ئامیره یی
 کومپیوته ر فه دمراند! وی نیفرۆیی سه یدایی کامل
 ل ژوورا وی بوو ده می کوردی یا ب مه تی ده یته
 نیاسین هاتی و فراقینا تایبه ت بو سه یدایی ده یته
 چی کرن ل سه ر میزی دانای، سه یدا ژ پشت میزا
 کارگیریی چوو به ر میزا خواری و گوته کاملی:
 سه یدا وه ره ل گه ل من بخۆ؟

- سوپاس سه یدا دی دگه ل زارۆیان دخۆم. و
 زارۆیه ک بژوورکه فت و داخوازا خه رجیی کر،

ريٽه بهري هزارهڪ دايي و گوتي: ته ڦه دوماهيك
هزاره ژبههرا ته .

ل دهركه فتنى دگوت (پيدڦيه نيڦ موچي وي
بدنه مهلاي دا ل دهمي خوتبي ههكو نفرينا ل
گاوران دڪهت، دگهل دهستي خو تاقيه كي ل وي
ژي ببارينيت، تهز حيبه تبي ڦي وهزاره تي مه، ما
ته ڦ وهلاته ژ مرڦقان قالا بوييه)؟! ل ژوورا خوارني
يا سيويخانه يي لگهل زارويان روونشت، هوور ل برنچ
و ٽاڦڪ و بچووكه پارچه يا مريشكي يا مه تي ددانا
سهر برنجا ههر سيوييه كي نيڦي“ و لگهل ته و سفره يا
بو سهيدايي دانايه ژوورا وي ههقبه رڪر،

بشكۆرىنهك دهستگرد بو سیوی ل هه مبه ر خو
نیگارکر و دهست ب خوارنی کر .

سه قایی هه ره خو ش یی باژی ل وهرزی پاییزی یه
و دیمه نی وی تابلویهك هونه رییه، وی سپیده هیا
پاییزی بایه کی دلغه کهر سه ما ب داران دکر، د
هه ژاندن و به لگی ن باق د وهراندنی دا ل باخچه ی د
بژاندن.. سه قا و دیمه ن ل دلی کاملی هاتبوون، لی
سه ره ده ری کرنا ریقه به ری و ده مبوراندنا کارمه ندان
تی کبر، هه کو ترۆمیلا ریقه به ری نوی هاتیه نا
که راجی به لکی ن باق ژ بهر تایران دفرین، هه چکو
ئه وژی وهك بخیره اتن ری کا وی خوشدکه ن.

لدویف داخوازا ریځه‌به‌ری کاملی کارم‌ند
دانه‌نیاسین و پیکه‌ته‌یی سیو‌یخانه‌یی و چاوانیا
بریځه‌چوونا کاری بو ریځه‌به‌ری نوی شروځه‌دکر،
هه‌کو مه‌تی یا به‌رده‌ستک وه‌کو نه‌ریت خوارنا
تایبه‌ت بو ریځه‌به‌ری ئینای و سفره‌یا ژ برنچ و
مریشکه‌کا براژتی، که‌سکاتی و زه‌یتون.. دانای:
(ئه‌فه‌ چیه)؟! ریځه‌به‌ر ژ کاملی پرسی، ئه‌وی د
به‌رسقی دا ره‌فتار و سه‌رده‌ریا ریځه‌به‌ریی پیشیی
بو دیارکری.

- زارو، ماموستا و کارم‌ند ل کیده‌ری
دخون؟

د گهل كاملى ل هولا خوارنگههئ بژووركهفت كو
جامخانهك ئەلهمنيومي وهك ناقېر ژ لئنانگههئ
جودادكهت و ب پهنچهرهك بچووك دگههينيت ههڤ
تهماشهكر، بو زاروئيان بشكورى و لبهر ميژهكئ
روونشتن و لگهل سيوييان ژ ههمان خوارنا وان
فراقين خوار و گوته كوردئ: (مهئ ژ نها و پاش دا
خوارنا من و سهيداي دئ دگهل زاروئيان بيت).
خوشى و هيقي د چاقين فهريمانبهر و زاروئيان دا
خويابوو .

چارشه مبي ريقه بهري هه موو زارو و كارمهند
كومكرن: من ژ سهيدايئ كامل زاني كو ريقه بهري
پيش من بريكارى خهريجيا تاييهت يا زاروئيان بوو،

نها هەر زارۆیهك ماموستا یان كارمهندی وی
دقیّت، بلا بکهت بریکاریّ خو دا پارهیّ وی
وهربگریّت“ دهستنیشان بکهت.

- سهیدا بوچی؟ کاملی ب ئارامی پرسی
- ئەم ب کوردی دبیتزین دەرگههیّ خو بگره و
ههفسوی نه که دز، خهرجیا بهریکا سیوی د پاخلا
مندا تنیّ تیک راماں ههیه و ئەز نه دزم!
ریقه بهر نه پتر بوو ژ چاقدیری و سه رپه رشته کی
لدهمیّ به لاقرنا هاریکاریین ریخراوین خیرخواز
و یونسیف، سه رهدان و پیشوازا میهقانان، هەر
فه رمان بهر و کارمه ندهك ب ئه رکیّ خو رادبوو،
سه دیداییّ کامل وه کو که قنترین و ب ته مه نترین

فەرمانبەر ل سیویخانەیی جەیی باوەری و متمانەیی
بوو. وی نیفرۆیی د پەنچەری را تەماشەیی
شەماتەیا ل دەرفە کر و گۆتە کاملی: ئەفە چییە
لدەرفە روودەت، ما ل باژیری مە ژی خۆپیشاندان
دەینە کرن!؟

پشتی کاملی بدریژی بو شروڤە کری کو دوو مەهان
جارەکی مەهیا چاقدیری جفاکی لقیڤرە وەردگرن، ب
داخبارییەك مەزن ل پیر و پەككەفتییان دنیری، و
گۆت: گۆنەهە“ هەما وەرە لدویف پیتین ئەلفابی
کارتان بو ریکیخن، دا ل دەمین جۆدا بەین و ب
ئارامی پارەیی خۆ وەربگرن.

کاملی ب خوشی و وهستیانقه: سهیدا پار ئه و
پیشنیار بنقیسارهك فهرمی من پیشکیشی
ریقه بهری کرییه، زیده تر و بتایبهت چاره سه رکرنا
کیشه یا یین فرمان به ریین مه ب سه ر
ده قه رداریانقه.

- چ .. ئانکو هندهك ژ قی خه لکی به لنگاز
ژ ناچه و ده قه رداریان هاتنه، بوچی؟! ب عیجزیقه
گوت.

- ژ بهر هویره دی. ئیکسه ر و ب ساده یی
به رسفدا.

- نها نقیساره کی ئاراسته ی وه زاره تی بکه،
دا هه ر ناوچه یهك ل بانکا ده قه را خو مووچه ی وان

به لاقبکەت، و تە داخوازا قە گوهاستنی ژێ کربوو،
مە پیدقی ب ریڤه به ره کی بو ریڤه به ریا نوی هه یه .
- وئ قەنجیی ل کەسه کی دی بکه، من
پیدقی پی نه ما.

- پله به رزیی ره تده کی!؟
- به لی.. ب هاتنا ته ژ قە گوهاستنی

لیڤه بووم، و من ریڤه به ری نه قیت!
- مامو.. ئیک هه یه پله به رزیی ره تبکەت!؟
و دهستین خو لیكدان.

- ئەز، وه کو ئەوین تنی ژ بیادیا دهوله تی و
بی وژدانیا به رپرسان وهلاتی دهیلن و کوجدکه ن،

ئەز ژى ژبەر گەندليا رېڤه بهرى “ نه ژ خزمه تا قان
زارۆيان دا رهقم !

ژبەر سوپى رابوو، په نچه ره کر و گوټ: ديمه نى
بارانى هه دارى ددهت گيانى و دهروونى ئارام
دکەت، ئەرى بۆچى بېدهنگيه، ژبەر بارانى يان
ئەزى ته نامه؟! و ل کاملى زقرى.

ئەوى بهرچا قىن خو راستفه کرين و ب خوشى و
بشکورينا باپيرى نه قىى خوئى رابوويه وهستيكا
دبينيت گوټ: ده مى د ده رگه هى پشتى را ئاهين
خوارنى ده رنه كه قيت و خه رجيا به ريكا زارۆيان د
كومپه رها رېڤه بهرى دا به رزه نه بيت“ و پير و
په ككه فتين نيف مووچه ددا هاتنۆچوونى لپشت

دەرگه‌هی یه‌کتر پالنه‌دهن، ما دی دهنگ ژ چ
هیت؟! و د تله‌فزینی دا به‌نامه‌یی (وینه
دئاخیت) سه‌رۆک وه‌زیری ... د میترویی دا
په‌رتووکه‌ک دده‌ستدا“ و ددویقدا یی وه‌لاتی ... ب
پایسکلی دچیته سه‌رکاری“ کوده‌تایا سه‌ربازی ل
وه‌لاتی...، و هی‌زا پاراستنا کورپی سه‌رۆکی و
خۆلامین وی یین ژیان ل لایه‌کی باژی‌ری
قالنجیکری، تاکو مۆبایل ژ کارکه‌فتنه، لده‌می ته‌و
ته‌ماشه‌ی ته‌پا پیی دکهن ... به‌نامه‌ی بری. و
کاملی ئاخفتنا خۆ تمامکر: زارۆیی دگرت برسییه
و یی نقستی تی‌ره، تو دزانی ده‌می سپیدی ریقه‌به‌ر

دهات سيوييان دگۆته ههڤ: ئەڤ ترۆمبيله ب پارهيي
مه هاتييه كرين!

رۆژنامهيا ئەقرو - 1758
ديارييه بو ئيبراهيم زيويي (زيوا پيراميس)

چووچکین نافکوړی

دا ب نڅیژا ئهینی را بگه هیت پینگاڅ بله ز دهاڅیتن،
گاڅا ل ئیشکا مه زاری بهر ب بازبه ندین مزگه فتی
چه پدای، که فته سینگی تیلی یی خوهدای و بیهن
جک: مام تیلی هه چکو یی گیروبووی!؟ و ل دهه
پایان دا که فتنه سه ر سی چرنیین ئاڅا زه لال دسه ردا
دچیت، و له وهندی لپشت ئه نیشکا خو بادان.

- مامو چووچکین گارسی چ د بیستانی من
نه هیلا! هه چکو دبیژتی من چووچک ژ گارسی
دره قانندن، چنکو برسی هه لامه ت ژ ل با چووچکان
که هیکریه .

- کۆنجیسم.. ما چوچک دهینه بیستانی ته
ژی؟! د بهر دهستنیژ شووشتنی را.
- باوهربکه ئیزدین دوو چوچک ل دهشتا
ناقکۆری ب شهر بچن، بیستانی من ل بنارا
مهتینی مهیدانا وانه!

*

*

ب ترانه پیکنه کا ژ تۆره بوونی داگرتی، ره شه هه شه
سه رهاتیا باپیری خو یا سه رده می کۆلبا به رازی
ئوسمانی قه دگیرا و ئیزدینی بزقیری گۆهداری دکر،
ئهوی د به رسقی دا گۆتی: باپیری ته “ فه رمه سون و
په ندقانی زیوهیی بهری چه رخه کی چوچکان گارسی

وی خواربوو، نها د قی قهیرانی دا ما نه گوننه هه
سه ری من پی دئیشینی!؟

- چاوا بیستانی گارسیی باپیری من مهیدانا
شهری چووچکین ناڤکۆری بوو، نها ژی ده می دوو
عه گال ل بیابانی، جۆته کی به رازین تورانی،
قه شه یین پروتستانت، ره به نین کاسولیک...ل
کیدهری و ل سهر چ ب شهر بچن، قاقارتن ل سهر
گۆلیین گارسی تیلی یه !

- گارسی چ و تیلیی چ!؟
- چووچک زبرانه و گارس ئەمین و مهیدان
بیخودانه واری رۆژی یه، ئەو واری روندک لی
نه هیینه قه مالیین، برین نه هیینه ساریژکرن! و تبلا خو

ل سينگی دا: تہز و تو ہہر تہو باپیرین دگہل
جیاوازیا ناقان!

رؤژنامہ یا تہ فرؤ - 2444

پینجوکانا پینچقۇلى

جۆك فشيان و پى ژبه رچوون، پالا خو دا قورمى
دارى و مينا خازۆكى رۆژا ئەينى ل دەرى مزگەفتا
مەزن، ب هيقييهك شەرمن، خەونەك تەنگەزار و
رۆندكا خەريبييهك ستەور“ ل هيلا ترينى ئەوا د
ناقبەرا دوو وەلاتان دا بوويه رۆگەھ، ويستگەھ“
تە ماشەدكر، تەلحا سپيندارى يا نيث رويسەكا ديم
و پرچ ژ زەرکا هيكى بتلەك ئاقى و ھندەك پسكىت
كرنە دكۆشى دا و سفك ب ريژى را بۆرى،
چاقبرسيانە ل زەندك و رانين كەقەر نە باچا
خىرخوازىن خۆبەخش نيرى و تفكرە ب پيسيرا
خۆقە.

- کورو سهیره ده مه کی روژی تیرا مه نه دکر
و نها روژ ده لیّت و ئاقانابیت، وه خته کی تیر نه
دنقستین و نها ته نیشته ل مه بوونه بین هه قالین
شکه فتی!

- بهس گازندان بکه، کا پیلا تیکفه ده
ولدویف بیزاری لیکنه بکه“ دا پیچه کی ژیرقه بچین .

- یا گرنه هه وه مه هیانه وه رگرت؟

- به لی هه یقانه یا هاقینی و هه وه؟

- یی زکاتا دا هه وه پولیسان و هویرده یی

فتران یی بو مه ماموستایان لیکنده و خانه نشین

بلا بو سهر خو سهری بهاژون!

- لەورا بۆ تەوفا رووگەها مێرکلی پیر و
لاوان بریکانهیه “ پشتی محەمد دبیتە خۆدیدا و
عەلی دبیتە مرقس، و کوری شەهیدی سەختە
ناسنامەیا ئاوارەیه کی دلیمی دگرت.

- خەمان هەر داگرە و گازندان قەوژیرە، ژ
دین و دونیا بووین، مێرکلا پیرەقی کرنە ئەناھیتا
و شاووشکا یین خۆداوند، چەرخێ خۆلیسەریی یە!
بەس کانێ عەباسی گەور دا وەك برادەران
پینچقۆلی پینجکانی ل سەر نانێ هیش نەھیرای
بکەین؟

- دومینە و پینچقۆلی!؟

- پا..کەرو و کاروان!

- تهرى ب خودى تھو رويقى لكيفه؟ و

پهيوهندي پيكر: عيبس تو لكيفه؟

دابچراى و كوور بهرسف بدهنگى خه مگين هات: ژ

ديرا نوتردام! تبايى كولى بهره ق هه مبيزا ميركلى“

تهزى ل بن دارا سنورى رهزيليى، چند لهقه كى ل

پاريى چاقشوريى ددهم، قورچه كا كه سهران ب

سهردادكه م و تاقيه كا نفرينان ل هيليقانكا مريشكا

هيك زيرين دبارينم! تو دزاني حه جى قتاسى

پهيوهندي بمن كر و چ گوت؟

- چ شه كر خوار؟

- گوت تهزى ل ديبرا ديرين زهنگلا

پشتخويلى ليدهم و عه مهرى سيسى ل مالا

ئىزدىان بوويه دەرويشى قاسو و بخورى بو مهلكى
تاووس دسوژيت.

ژ ئوغه را كوچبه رىي قه گه ره

ژ كنارى خه ميين سویر بزقره

ل چارشه مباسور دى هيكا رهنگه م

كاقلين كو بانى كه مه په رستگه ه، مه زار

گوليكين نيسانى ب سهر ده را شىخادى قه كه م

دا نارين بىي هيزارا سور ژ مشته نوورى دانه كه فیت

بووكين خهلكى سقکه ترانا پى نه كه ن و

شه رمزارنه بيت

نه وهرزى كوچبه رىي يه، لگه ل قومرى و

پيلستانكان قه گه ره

بهری پیلین قه لزه می رومی ته پالدهن و ل کناری
 بیزهنتی ووندابکهن
 چری یا که فی و دندکین خیزی و خه ونه ک سه خته،
 شرینه ناچی ژ ته ستینن
 ئە ی فریشتایی ژ توخمی روژی و ره قشتا ئاگری،
 که زوان و داربروی ئیرو بو ته گری
 ئالان .. کانی و جوړنی بین مه هشکن و ئاڤا
 ده ریای سویره و نانی خه لکی ب مننه ته
 ئالان .. د ناقبه را نفرینا کوچه ره کی ل ئه ردی و
 بارینا خفسه کی ژ ئه سماني چ سیقانده نینن
 ژ شرینه خه وی من هشیار نه کهن، خه ونا من
 تیکنه دهن، ژ برسی، ترسی ژ واری روژی به ره ډی

مژی نه ره قیسه، بهری دژواریا پیلان“ حیجبوونا ته
خندقاندمه، همه ربوونا من ژ بی مرۆقینیا ته
به ره ق ژیر راکیشام“ نقوومکرم، دوورکهفتنا من ژ
مشته نوورا دادانگه ها سرۆشی و شانازیا چیا
همه مبه ر دهشتی و روّناهیی همه مبه ر تاریی ژ
نه قیانی نه بوو، کوّبانا ژ گوّرگان ب سه ربلندی من
پاراستی، ژ روّقییان ب شه رمزاری من خو ژی
قه دزی و ل هیلا دوژمنی ب خوینی ل من کرییه
توخیب، ب دزیقه من خو کویساند.

دهمه ل پشت خو بزقرم، دا بینم ژ بارزینی نه شیم
بهه لگرم، دایم“ ژبلی بینجوکانی چ مایه، تانجا
سه فهوی“ ئوسمانی و عه گال قه حتانی تا بهر پین

ئارین میرکانی گریلبووین، نههه لگره، ب خوینی
ئیکه م سهرکه فتن ل سهر کیلیین جانگوریان من
نکراندیه، نزام ژ مروقینیا مه چ ژبلی بینجوکانی
مایه؟ نه ژ ویرانی ژ پینچقولی تهنگه زاربوویه
په ریشان بوویه، ژ بی خودانیا خو ل ناسنامه یا خو
نه خودی دگهرم!

دهمی ههوه پینچقولی ل سهر شکهفتی ب عهلی
باباقه یاری ریکه فتن و سازانی ب بیلین کوردینی
کری، پیلین ده ریا رومی ب هه می جلکان تا
پیلای ب دلوقانیا دایکی پالداهه کناری سویر و
ئاقا سار، ههوه بشکورین و بیگونه هیا من فروشتن،
ئومید و خهونا من دزین، ژ ههوه بیین وهلاتی د

قەرۆجکینن تا خهونین مه ژى تالان دکهن، درهقین،
گوجدکهین، هوون نه سهروهريین چيانن، هوون
بهردهستکن “دومينچينه! و ئەم نه درين بزاڤ و
شوره شين بۆسينه.

كولهك بۆ موختارى!

پتۆل.. ل چەرخى جيهانگيرى، ژ ماچا دلبهرى
شرينتره، ژ شيرى داىكى پروزتره، ژ خوينا
براينى ب بهاتره.

كولهك بۆ خوگوريكرنا ته، گوللهيهك بۆ خو
پهريسييا من، كولهك بۆ موختارى!

پيكل.. جانگوريين شارمولا و مشتتهنورى
شاگردين بهدرخانىنه، بزوتين هه لگوردى، چرايين
گرى سه يوانى نه.

كولهك بۆ خوگوريكرنا ته، گوللهيهك بۆ خو
پهريسييا من، كولهك بۆ موختارى!

ئەى سەرورەى بايى و سوارى پەيشان ژ دەمى قەلى
عەرەتا ھايىلى قەشارتى و ژيان ل تە نىكاح، ل
من كيفاح، تو فەككەرى گۆتاربيژ، ئەز كاروانى
ھەقرانيژ...

ھنگۆر.. دگەل ھەقتەريبوونا كچ و ترازى ل ھنداڤ
كەقيين ناگرى، لەيلانا شەنگالى ل شەقكويريان
رييا كادزا روھن دبيت، ژ تەقايە وەلاتى رۆژى
جانگۆرى رادبن، بەرەق رووگەھا ژينى لدۆر جودى و
لالەشى دەرويشانە د بازنەكى دا كۆمقەدبن،
سوفىيانە سروودا ل خوگەريانا سيگۆشەيا /
زەرەدەشت، نەمرۆد، ھيزن / قەدگيرن.

ئەلند.. دگەل راستقەبوونا بورچین گا و کاقر،
 گەلاقیژ گەشدییت و تریفە کزدبن، ستیرین سل
 دەهمەنین خوۆ هلدەدن، هینگی ل شوونا بەرانی
 سماییلی، ب لیكدانا چار پارچین کەقوکی برەهیمی
 بلیمەتیا هیزنی کرە، خەون، کەقلکر، ب سزادانا
 هودهودی درەوین“ شلەمیونی شاھ دارکوکە ب
 تانجکرنی خەلاتکر، ب سەرژیکرنا زەرەچیللا
 شەمبۆز“ میسای گایی رەشبهلەک بەرەللاکر، ب
 شیرئ هیشترا نەزۆک“ سالحی باژیری نەفرەتبار
 ئاقدا، سەیی دلسۆز زیڕەقانیی ل هەلامەتا دکەت“
 رووقی د پاشیا شکەفتی قە راست و چەپ
 سالنامەیا (خانئ خانان) لەقدەت، ژ گەلەکیا

ره شه کیڼ سولتانی“ بدزیکه ئینس نفرینان ل
نه هنگی دکهت، و هه ر ژ چیا یی گۆقه ندی“ گۆقه ندا
گۆقه ندی تا گری شارمولّا و مشتته نووری ل باره و
هه ر سه ر کرده و ریبه ر باشبازرگانه، و هه ر
میروویین (یه شار)ی بو رو خاندنا شاهنشینیا فیلین
که مالی ل کاره.

شارمولّا: گره که ل باژییری تاموده

مشتته نوور: گره که ل باژییری کوبانی

سه یوان: گره که ل سلیمانی

یه شار: رومانقیسی کورد

وندابوون

گه لى خوشتقييان.. بو هه وه دى بيژم چيروكى، تيدا
چهند سه ربور و پهند ژ ديروكى، هوزانقانه كى
گوٽبوو..

- چ گوٽبوو؟

- ئهوى لابدهت براى دايبابى و بيژته خزمى

برا! ئهوى ل مالا خو بكهت تارى و ل يا

هه قسوى هه لكهت چرا، ئه و ديكلى

موختاريا وى هه ر دناڤ ليسى مريشكان دا

يا دومدريژكرى بيت، دهه گه رين

هەلبژاردنى بى ھەقرك بيت و پيشوخت

بريارا سەركەفتنى يا دەركرى بيت!

- گەلى خۆشتقييان.. ھۆزانقانهك ھەبوو،

ھۆزانقانى جارەكى گۆتبوو..

- چ گۆتبوو؟

ھۆزانقانى وى جارى دەرى بەرىكى و بازنەيا ژيىرى

گرتن، دەڤ و وژدان قەكرن، ھەمى درەوين رسواكرن

(ھۆزانقانان سەرداچووى لدويش دچن، ل ھەر

سيريانەكى دبەرزە“ بى سەودا و ھشن، د گيژن و يا

نەكەن ديژن) قى جارى ھۆزانقانى ريكدان وژدانا وى

بپه یقیت، وژدانئ گرییا زمانئ وی شه کر، په ردا ل
سه ر دیتن و بیناهیا را کر، هوزانقانی گوت.
- چ گوت؟

گوت: هه بوو، نه بوو..

- ما.. چ هه بوو، و چ نه بوو؟

- ژبلی خو هه موو تشت هه بوو!؟

دلبر

- وینہییؑ تہ ییؑ ب دیواریؑ دلی قہ ہہ لایستیؑ“ ژ
توخیبیؑ بگردانکیؑ تیئاپہریتؑ، چاوا تہ نہئہ قینم
و تو ژیدہرا خہمانؑ، ئہ گہرا خہوقہرہ قین و کانیا
رونڈکیئن منیؑ، د نقیژگہہا حہزان دا شیلہیا
خہمین من دکہی خوشاؑ و ب چامہیا پەرؤشییؑ
ل دریژہ شہقان نؤشدکہیؑ، خوئاقا لیقین خو ل
من دکہی سہکا شہقبیریان و ل سہر بہارا
لیقین من ترشدکہی.

- دلبر شہیداییا خانی ب گولالیین زینیؑ قہ
سیدارہددهی و پہیقین تہیرانی ب پیلین موکسیؑ

دا بهرددهی، ئەگەر بارانا عەشقا تە ل بێدەر و
مشتاخا دلی باری، هینگی شوین پین عاشقه کێ
ل بەر سفاکا مالا بابی تە دی هینە دیتن، و خیلیا
سەلوایی ب پەنچەرا ژوورا تەقە دی بیتە پەردە،
دلبەر دەمی رۆژ بەره‌قە هنگۆری خواردبیت، بیریا
تە دکەم ، تکایە بەس هەستین من پین قەیرە د
کودی دلی خودا ببشیقە

شوات

- شه رعه ن نابيت ژن ترؤمبيللى بهاروت! و
رهدينا خو قه مالى.

- نه گازيكرنا مروقى روژا قيامه تى بناقى
دايكي بهلكو گازيكرنا مري ل خواندنا
تهلقينى دانپيدانه ب ملكه تيا دايكى بو
زاروى و ئه و بتنى به سسه؟ گوته هه قالى
خو“ ئه وى بهرى خو ژ شاشه يا ته له فزيونى
وهرگيراي: نيث بههرا زه لامى بو بجويكىن
سهيدايى گه له كه“ و كيتر ژ يه كسانى بو
هه قال و هه قژينى بيداديه؟! ئاماره كره

تهله فزیونی و ل گهل بداوی بوونا
دهنگوباسین شهری کوبانی ژ چایخانهیی
رابوون.

- یا ژمنقه پتر ژ ژنی بابهت گریدای
بیردانکی یه، کو دناقبه را مه و وی دا
شاش تیگه هشتنهک میژوویی هه یه.
هه قالی وی دگوتی و بهری وی ل ژنان بوو.
- راستدبیژی ناریشه میژوویه، دبیت و وهسا
دیاره هه ما ژبه ر زاوزییا پشیکان روژا ژنی
ژی ئیخستینه دهستییکا شواتی!

شہرقان

تہ گہر ژ ستہ مکارہ کی بپرسی: کی تو ژ مرؤقینیہ
کہ قلکری؟ ہہ لبہت دی بیژیت: خہ لکہ کی دووروی و
بیکہ ساتی!

ل ژوورا پرسیگہ ہی ہہ قالی وی گوتی و تمامکر:
قیچا خو توورہ نہ کہ و شہرقانی دیرین قی نیف
دہ مژمیروی ژبیربکہ، بنقینہ، تہ قہ روژہ لاتا
باوہردارہ و ...، لقیہ ترسنوک قارہمانی، راخویتہ
دلسوزی، داکہ فتی سہرکہ فتیی و نہزان بلیمہ تی...
دہہ لسہ نگینیت، و تا موہرا خو ل سہرنقیسارا وی
واژوو نہ کہت، بہختی وی سپی نابیت، دہرگہ ہی
فہلہ کی بو قہ نابیت، سہرؤک فرانکلین ل سہر سہد

دولاری بو نابشگوریت؟ مه مکی زه ربیه کی نابیته
گره کی پاوانگری و بشگوژا وی په ناگه هی
سورشه فان و ناحه وینیت!

- هه ستپیدکه م په یاله کا چایا زه نگین

هه قسه نگیا میشکی من قه گهرینیت

گه لهک یا فهر و پیدقییه. بزقیری گوت و

چهند لیقین خو ل سهر ئیک گفاشت، دهه

هند مستا خو ل سهر که فا گو بالی

گفاشت، گفاشتنا دلی وی یه بو نه خوشی و

نازارین چل سالیین ددیتنا وی دا ئه رک

به رامبه ر ههر دندکه کا ئاخا وه لاتی،

ئەمە كدارى بو ھەر تاكە كىؑ مللەتى...،
پشتى سەرما چيا كەھ ژ روماتىزمىؑ
مسمتكرين و تفەنگ د دەستى دا كرىيە
گۆپال، ب نە چارى ل بەر دەرىؑ سەيدايىؑ
چل رۆژين خزمەتا مللەتى نەيىؑ “خۆ
داماي ديت، بىرا وي ل گۆتتا ژنا وي ھات،
دەمىؑ ژ ئوپراسيە كىؑ سەر كەفتى
قەگەريايى، ل بەر دەرگەھى گۆتى: و داويىؑ
ئەم ب سەر كەفتين.

- راستە تويىؑ شەرقان ھەمبەر برايىؑ خۆ
سەر كەفتى، وەكو رۆژين ل دژى دوزمنى د

جەنگى ب بريندارى قەگەريايى، تەيى
شەرقان بۆ من روومەت و شانازى ئىنان“ و
بەپرسان مال و دەستكەفت بۆ خيزانين
خۆ برن، لى ئەز يا داىك د پەرودەردە و
خۆدانكرنا زارۆيىن خۆ دا داكەفتم! دوھى
تە شەرى داگيركەرى و من شەرى ھەژارى
و نەداريى دكر، ئەقرۆ تو شەرى براىى خۆ
دكەى و ئەز ھەر شەرى ھەژارى و نەداريى
دكەم! ترسا من ئەوہ روژا چاقين تە
راستيى دبىنن، وەكو گەلەكا بەرى
ئاخفتنى بكەى برپار و ھەلوىستى

وهرگرتنى، سولتان دى ته ل ئاتافه كى
دهت.

- ئەسكەندەرى دوو شاخ بو پاراستنى
شويرهه ئاڧاكر، و من شويرهه يىن ئاڧاكرى
ههراقتن !

ئەسكەندەر

ئەسكەندەرى چىقانوكى بەر ب روژھەلاتى باپىرى
خۆ د سەفى يا پەمپى دا ھەلگرت، ئىقارى شىر و
تيرىن خۆ ب سىقاندېن ئەسمانى قە ھەلاويستن، روژا
ددويقدا ھەمان دەمدا بو زقرىنەقە.

ئەسكەندەرى سنىلە رما ئەسىنى و مەتالى سپارتى
بەر ب روژھەلاتى ھەلگرتن، تىشتەگەھ خەونىن وى
لبەر گوريا گاتايىن ئاقىستا كاتەدان و قەژىنەقە.

ئەسكەندەرىن بەرىپك گرىداى، رەخت پىچاى، سەد
سالە ل چار كئارا دواز دەمەھ دچن و دچن و ھىش
يىن دچن، بىى ھزربكەن ئىك چار لپشت خۆ بزقرنە!

داقدۆز

د گيرها ناڤ فنجانی را.. فالقه که ری د اقدۆز بو
ستیرناس و د گاقه کی دا گهردوون تیگقه دا و ژ
غهی بی خه بهر دا، د خییجین دهستی نه زانه کی دا
وههم کرنه راستیه ک رها.

تهرز

ئیکەم قۆرچا ھاڤیبوونی.. پرسیه

ئیکەم قەجناقینا یاخیبوونی.. برسه

ئیکەم پینگاڤا رابوونی.. ترسه

وهرزه کی چهوری هه لاند و ئیکی گوشت خوار و یی

دی ههستی هیڤا و هیڤش نه ورۆز نه ریتته “ نه ته رزه، د

تیگه هی نه زانان دا نه سه رهلدانا رهنگینه وهرزه!

ٲازا

- يا ځوډى بى ٲازادى نه مرم!
- ٲازاديا چ!؟ بيٲه بى ٲيمان نه مرم.
- بى ٲازادى ما تشتهك ههيه ناقى وى
باوهرى بيت!؟
- ٲانكو ٲهه ځه لکهك بى ٲيمانين؟
- ما باوهردارى و بندهستى پيځه
كومدين!؟

بهرزهبووی

- هند په سنا جوامیږی کر تاکو هزرکری ئیک
ژ چاکانه.

- هنده ناقتیدا تاکو هزرکری ئیک ژ مهزنه
به درخانیانه.

- هند...

- هند...

- ده می ب ژوورکهفتی، ژبلی زمانه کی
کورديی سه قهت“ هه ما هه موو تشته، بهس نه
کورده!

حیجبوون

دهشته کی ب ناڅی خودی مه دترسینن، دکوژن،
تالاندکهن، ئه نفالدهکن، و ئهم ب خودی خو ژ وان
دپاریژین و ژبیرا خو دبهین کو ب زمانی وان چاقین
خو فه دکهین و دگرین تا دهینه ناڅکرن! و ل دور
دبهنگی و کهربوونی دپرسین .

دهریی

ئهوین ههر دبیژینی پیخاس، ههر ژ روژا ئیکئی ئهم
سه رکۆل کرینه !

نمره 1

چل سالیڻ ره بهق ژ ژییّ خو وهك ریبهر و سهروهه بو
پیشکهفتنا ملله تی و ئاڤا کرنا وهلاتی ته رخانکرڼ،
دهمی نه خوښ بووی، ل وهلاتی بیانی یی مالباتا
وی لی دژیت، هاته چاره سه رکرڼ.

فیرعه ونبوون!

ژی پرسین: گهنکی و چاوا بوویه دکتاتور!؟
گوت: هه ر ژ روژا ل سه ر سفکاتی پیکنی“ دهست
بو من هاتینه قوتان!

دەولەت

تېلېن دەستەكى ب برگە و لاپەرېن مافى مروقى ،
دېموكراسىيى .. دا دچوون و تېلېن دەستى چەپى ل
سەر كىبوردى قازانچ و داھاتىيى داويا مەھى وەك
دەستكەفتى كۆمدكر و ل بەر مايكى ئەزمانى
پروژى دەولەتبوونى د شاراند.

ئىكگرتن

پشتى سەرکەفتنا شۆرهشى“ مللەتى ئىكگرتى وەك
سەرۆك ھەلبىزارت، ھەكوب كودەتا راكرى، مللەت
ببوو دەھ بەرھ و پىنچى گرۆپىن ناكۆك و ھەقدش.

شەكرۆكىن بەهەشتى

دكتورى پشتا وى لژىر سەنگا بارى زانستى
خويلبووى و پرچا وى پىڭە وەرياي، بۆ چل خۆلەكىن
بى نافر دەنگى وى هۆل پركرى و دەستين وى ژ
لقين و ئامازەكرنى نەدراوەستيان، چاوانيا
عەقلانىكرنا جفاكى و بلندگرنا ئاستى هوشياريا
تاكەكەسى و بەرجهستهكرنا مافى هاوولاتىبوونى..
گەلەك تۆرەبوو چنكو گوهدار دبهرا نقتىبوون.

د دويقدا چاقين هميا ل لىقين بانگخوازي زىقبوون
و ئەزمان د لىقين خو دەوسين، دەما پەيقين حورى
و رووبارين مەي ژ دەقى بهيستين، وەكو زارۆيىن

شہ کرۆکیں خیری ل بہر دہری مہزاری پیرامیس
قہ دگرتن.

ب کوردی

ژبو نه هیلانا شینوارین ئه ره بکرنی بریار هاته دان
خواندن بیته کوردی و، بو پیشکه فتنی کوردی
بیته ئینگلیزی، ئینا وه لات پری خواندنگه هین
ترکی کر!

کورد ب ناقرنی دگهل ئیکه م قیژییا ژیانی“
ناسنامه یا داگیرکهری ب زارویی خو د به خشن.

چيا

ژ كلوخين جانگورييان مه چيايهك بلند، بلند هلدا،
مهزن، مهزن نژنى، ب روندكين دايكان و كهسهرين
دلبهران جوان، جوان حولى“ هونى، مه قيا ناقهك
ميدى لييبكهين، ب نيشانهك گوتى، ميتانى
موهربيكهين، ژ چالديران تا كوڤانى ... هەر ل
داويى ب سوري مه نزار ترككر و ب رهشى بهروژ
عهره بكر .

غفران

وه کو دهسته گولین دیاریی.. وهسا جوان خو پپچا،
غفران روژانه خو پل ددهت و دکه قیته دوئی پی
دایرا خو، پشتی چار کولان و جاده کا لاهه کی
دهربازدکه ن، ل قاتی خواری کو نقیژگه ها ژنانه
غه واره دبن.

- مزگه فت چند مه زن و مودرن دبیت،
باوه ری سست دبیت، دین ژ لیبورین و یه کسانی،
دادوه ری و هه قکاریی دبیته دهستقه گرتن و کرنوش،
لاقه دبن نفرین، په رستن دبیت بازرگانی! چند
قورئاخوین و بانگخواز مشه تردبن، نه رزان و قاریتر
دبن!

گه نجی ژ دیتنا ژن و کچان توره و داخباریهك نهړی
لی دیار، ل ده رکه فتنی ژ مزکه فتی د گوته هه قالی
خۆ .

غفران.. روژانه ل هاتنۆچوونی دهستی داپیرا خۆ
دگریت، ئەوا تا یازده رکعه تیڤن ته راویجا ئەدا کرین .
غفرانی ل پشت دیواری مزکه فتی ژپیرقه یازده
ماچین ته پر کرین سه دهقه

بیہودہ

- ب شہ ؤ د بتلی دا و ب روژ تا ل سہر
شہ ملکی.. د ہزاران دا ییٰ خہ ندقی!؟
- ٹہزی؁ رہ بہن پؓدکہم کؤچکی دا
روناہییہ کی؁ پیدابکہم!
- رو؁ناہیا چ و بلاجکتورا خودی؁ یا ہل!؟
- ہہ کہ روژ بیت و ٹہم ب بینین و بیناھی
بین؁ بوچی ٹہ ؤ ہہمی ہزار بارہ قیؓکہفتن و
ہہ لنگفتنہ!؟

سوننه تکرن

تیمارچی سهری خوئی کولندی هه ژاند و گوتی:
پیرو باش بگره دا پین خو رانه هاقیژیت و ب
مه قه سا نو شداری ل شوین جه رمی بری، ده ملده ست
خوینی هه لاقیت.

پیروئی دگهل هه ژاندنا نه فی ل سهر ده ستین خو
ئاخینکه ک راهیلا و گوته خواستی تیمارچی:
پشتی بیست سالان ژ ده می ته بابی وی
سوننه تکر، دهسته لاتی ژ نه زمانی سوننه تکر!
ب چاقین ژ خه می په نگیای: هیقیدارم و لاقه یان
دکه م، په شیا سوننه تکرنا نه زمان و سهران یا زر
برا، د نا قه مه دا نه بیته سوننه ت “نه بیته که لتور.